VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 114 — Vol. L vuosikerta Sudbury, Ont. Lauantaina, lokak. 1 p. — Saturday, Oct. 1, 1966

Ylitöille sulku British Columbiassa

Pääministeri Bennett varustautuu mahdollisen pulakauden varalta – ammattiyhdistysmiehet kannattavat ehdotusta

Victoria. — Tiedoittaessaan suunnitelmasta yhtiöiden vähentämiseksi maakunnassa, British Columbian pääministeri W.A.C. Bennett sanoi, että se on tarpeellinen toimenpide mahdollisen talouslaman varalta. "Me voimme mennä joko suurempaan vaurauteen tai lamakauteen," hän selitti. "Valinnan teko on meidän käsissämme. Se riippuu liikelaitoksista, teollisuuslaitoksista, unioista ja pankkiireista.

Hän sanoi naurettavaksi sitä, jos unionistinen liike taistelee työviikon lyhentämisen puolesta ja työttömyystilanteen vähentämiseksi, mutta lyhennetyn työviikon jatkoksi omaksutaan ylityömenetelmät. Hän sanoi antaneensa työministerille määräyksen lopettaa kaikki ylityöt British Columbian maakunnassa.

Mr. Bennett kehoitti teollisuuslaitoksia lopettamaan ylitöiden teettämisen "vapaaehtoisesti" ja sanoi, että jos täten ei menetellä, silloin esitetään lainlaatijakunnalle asiaa koskeva lakiehdotus.

Vancouver. — Pääministeri Bennettin kehoitus ylitöiden lopettamiseksi sai yleistä kannatusta ammattiyhdistysliikkeen johtajilta, mutta muutamat unionistit omaksuivat asiasta kielteisen kannan sillä perusteella, että esimerkiksi Columbia ja Peace Riverin voimalaitosten rakennustyöt tulevat kärsimään työvoimapuutetta.

Bennettin suunnitelmaa puolustavien ammattiyhdistysmiesten joukossa on kirvesmiesten union maakuntaneuvoston johtaja Arnold Smith. "Kerran elämäni aikana minä olen nyt 100-prosenttisesti Bennettin puolella", hän sanoi.

Metsätyöläisten union — International Woodworkers of America — presidentti Jack Moore sanoi antavansa kannatuksensa tälle suunnitelmalle "jos sitä toteutetaan niin, että saatavissa olevia työmahdollisuuksia jaetaan useammille henkilöille."

"Meidän nyt istuntoaan pitävä aluekonferenssimme on saanut huolestuttavia raportteja, joista ilmenee, että pakkolomautuksia on käynnissä tai tulossa. Tässä tilassa olisi tällä teollisuusalalla rajoitettava ylitöiden tekoa . . ."

Uuden demokraattisen puolueen kansallinen johtaja T. C. Douglas sanoi kannattavansa mr. Bennettin suunnitelmaa ylitöiden lopettamiseksi.

"Jos on mitään merkkejä työttömyydestä — ja niitä on nyt meidän tulisi jakaa saatavissa olevia työmahdollisuuksia mahdollisimman monelle."

New Westministerissa 13 unioa edustava alueen unioneuvosto, jonka kokouksessa oli 28 jäsentä, antoi kannatuksensa ylitöiden lopettamissuunnitelmalle.

Vancouverin saaren rakennustyöläisten unioiden neuvosto ilmoitti kannattavansa ylitöiden lopettamista.

Peace ja Columbiajokien voimalaitostyöläisiä edustavien unioiden johtajat olivat kuitenkin eri mieltä.

Tunnel and Rock Workers union sihteeri Harry Croft sanoi, keskinkertainen työläinen menee sinne (etäisille työmaille) siksi kun siellä on saatavana ylityömahdollisuuksia. Ellei sitä taata heille, he eivät kerta kaikkiaan mene sinne. Ne menettävät silloin kaikki työläisensä." Mr. Croftin edustamaan unioon kuuluu 1,000 jäsentä kahden työmaan noin 6,500 työläistä.

Allied Hydro Construction Associationin presidentti Howard Hume sanoi, että Bennettin ajatus on hyvä periaatteessa mutta käytännössä epäkäytännöllinen. Tämä työnantajapiirien edustaja väitti, että ylitöiden lopettamispäätös aiheuttaisi työvoimapulan sisämaassa ja työttömien armeijan Vancouverissa. Hän sanoi, että ylityö on ainoa seikka joka vetää työmiehiä pois kaupungista.

Ontarion työväenliiton presidentti David Armher sanoi Torontossa, että ylitöiden lopettamissuunnitelmaa tervehditään ammattiyhdistysväen toimesta.

"Meillä ei ole halua ylitöiden tekoon. Me haluamme nähdä, että kaikki saavat työmahdollisuuden säädyllisten palkkatakasjon vallitessa. Minä epäilen, ettei Ontarion hallitus halua esittää samantapaista toimenpidettä — Ontario on aina omaksunut surkean asenteen työviikon lyhentämiskysymykseen.

Ammattiyhdistysliike on Ontariossa vaatinut että työviikon korkein raja alennettaisiin 48:sta tunnista 40:een tuntiin, mutta maakuntahallitus ei ole suostunut siihen."

Työttömyyden ja hinnankorotusten asemesta tarvitaan talouskasvua

Hallituksen ohjelman sanotaan johtavan työttömyyden lisääntymiseen ja hintojen edelleen kohoamiseen

Toronto. — Selostaen, että "suunnitellun työttömyyden ja hintojen korotuksen asemesta Canada tarvitsee talouskasvun ja paranevan elintason ohjelmaa", Canadan kommunistisen puolueen kansallinen johtokunta sanoo viikon alussa julkaisemassaan lausunnossa, että "jos hallituksen nykyistä ohjelmaa ei muuteta, meidän edessämme on työttömyyden lisääntyminen ja hintojen kohoaminen".

Inflaation vastustamisen nimissä hallitus hidastuttaa mielivaltaisesti talouskehitystä, vähentäen myös rakennustöitä, vaikka nyt tarvitaan 300,000 uutta asuntoa canadalaisten tarpeitten tyydyttämiseksi, sanotaan lausunnossa ja selitetään tilannetta edelleen:

Sivuuttaen kyynillisesti tosiseikat, hallitus käyttää inflaatiovaaraa tekosyynä sairaushuoltopalvelun lykkäämiseksi tuonnemaksi, opiskelijain avustuksesta luopumiseksi, yleisten töiden vähentämiseksi . . . Todellinen syy hintojen kohoamiseen — voittoilu, hintakeinottelu, USAn sota Vietnamissa ja varusteluohjelma Canadassa — jätetään huomioonottamatta.

Hallitus vaatii pidättyväisyyttä, yrittäen estää vain työläisten palkkoja saavuttamasta jo kohonneita hintoja, tuottavaisuuden kohoamista ja lisääntyneitä voittoja . . .

Sen vastineeksi on monopolipääomalle annettu vapaat kädet. Rahtimaksuja on korotettu. Autojen hinnat nousevat. Ruokatavarain hinnat kohoavat vaikka farmarit saavat siitä perin vähän, tai ei lainkaan lisäystä tuloihinsa.

Hallituksen vesurin heiluttaja, rahaministeri Sharp suosittelee 5-prosenttista palkankorotusrajaa —mutta ei esitä mitään rajaa voitoille ja hinnoille.

Selittäen, että tällainen ohjelma vie joukkomittaiseen työttömyyteen, kommunistisen puolueen lausunnossa esitetään seuraavia ohjelmakohtia:

1. Canada tarvitsee inflaatiovastaista ohjelmaa, mutta sen tulee olla sellaisen, että se takaa talouselämän suunnitellun ja itsenäisen kasvun. Suunnitellun työttömyyden ja hintojenkorotusten asemesta Canada tarvitsee suunnitellun talouskasvun ja kohoavan elintason ohjelmaa.

2. Rajoituksia tarvitaan, mutta ne on kohdistettava estämään voittoilua ja hintakiskontaa, määrittelemällä kattorajan voitoille ja hinnat jäädytystilaan. Tässä on syy miksi olisi korotettava yhtiöiden veroja ja muodostettava hintatarkkailulautakuntia, missä ovat työläiset, farmarit ja kuluttajat edustettuina.

3. Hallituksen tarpeettomia menoja on vähennettävä. Se voidaan aloittaa varustelumenoista ja Yhdysvaltain Vietnamin sodasta, jotka molemmat ovat liikkeellepanevia voimia inflaatiotilanteessa.

4. Ostovoimaa on korotettava tuntuvilla palkankorotuksilla sekä laatimalla sairaushuoltopalvelulaki, varattava opiskelijoille luvatut stipendit, ei vuoden eikä kahden kuluttua, vaan nyt.

5. Hallituksen ehdottamaa pakollista säästösuunnitelmaa olisi vastustettava. Jos hallitus tarvitsee entisen päälle $300,000,000 lisää verotuloja, se olisi hankittava korkeista tuloista ja pääomavoitoista, eikä canadalaisten elintason huonontamisen kustannuksella. Tämän vuoksi mitään lisäverokorotuksia ei saisi tulla niille jotka ansaitsevat $5,000 ja sitä vähemmän vuodessa; kaikkien alle $3.500 vuodessa ansaitsevien canadalaisten pitäisi vapautua kokonaan veronmaksusta.

6. Todelliset kollektiiviset työehtosopimukset, lukeutuen niihin lakkoutumisoikeus kaikille työläisille. Sen lisäksi työväestöltä ei olisi vain kysyttävä, mitä ajatellaan teknologisista muutoksista; työväellä pitää olla sananvalta tuotanto- ja talousohjelmista, sijoituksista ja kaupasta . . ."

Ammattiyhdistysliike tuomitsee estetuomiot

Puhuja toisensa perään hylkäsi lakimies Oslerin suosituksen lain pahimpien kohtien korjaamiseksi

Ottawa. — CLC:n aloitteesta työsuhdelakeja tutkimaan kutsuttu konferenssi, missä oli noin 125 edustajaa, hylkäsi keskiviikkona torontolaisen lakimiehen John Oslerin "neuvon" että estetuomioiden lopettamisvaatimuksen asemesta olisi ammattiyhdistysliikkeen tyydyttävä vaatimuksiin eräitten rajoitusten saamiseksi tämän työväenvastaisen lain käytössä.

Sen jälkeen kun tätä ja muita kysymyksiä oli käsitelty komiteaportaassa, kuultiin edustajien miltei yksimielisesti ilmoittavan, että niissä hyljättiin mr. Oslerin "neuvot" ja velvollisuus on vaatia estetuomioiden lopettamista työtaistelun yhteydessä.

CLC:n tutkimustyön johtaja Russell Irvine sanoi puheenvuorossa yhteydessä, että ammattiyhdistysliikkeellä on suuri valistustyön tehtävä, siinä että saadaan suuri yleisö kannattamaan "estetuomioiden oikeudettomuuden" lopettamisvaatimusta.

CLC:n suhdannetyön johtaja Jack Williams sanoi: "Meidän täytyy taistella estetuomioita vastaan kaikin käytettävissämme olevin voimin."

Williams sanoi, että hänen edustamansa ryhmä ole vakuuttunut, kuten mr. Osler, että olisi helpompi saada laki rikkiruuden lopettamiseksi.

CLC:n tutkimustyön apulaisjohtaja John Fryer tuomitsi suoralta kädeltä mr. Oslerin väitöksen, että estetuomiot ovat joissakin tapauksissa tarpeellisia.

Autotyöläisten union canadalaisjohtaja George Burt sanoi, että CLC:n tulisi seisoa horjumatta viime huhtikuussa hyväksytyn päätöslauselman takana. "Mitään päteviä perusteluja ei ole esitetty siitä, miksi meidän tulisi lieventää kantaamme asiassa."

Hän sanoi, että kollektiivisiin neuvotteluihin ryhdyttiin heti kun Oshawa Timesin edustalle järjestettiin viime helmikuussa joukkolakkovahdinta — ja työläiset voittivat säädyllisen työehtosopimuksen.

Muutaman päivän kuluttua oli työläisillä aivan yhtä oikeutettu tapaus kun järjestettiin Tilco Plastics tehtaan edustalle Peteroroughs sa joukko-lakkovahdinta. Se on aluetta, missä työväenliike on heikko ja siellä sai ammattiyhdistysliike "vastaansa lain koko voiman", sanoi mr. Burt.

Viisi peterboroughlaista ammattiyhdistyshenkilöä tuomittiin 60 päiväksi vankilaan ja 20 muuta 15 päiväksi osallistumisesta tähän lakkovahdintaan.

Ontarion työväenliiton presidentti David Archer sanoi, että estetuomioita käytetään työläisiä vastaan muutenkin eikä vain lakkovahdinnan rajoittamiseksi.

Hän sanoi Toronton kirjaltaijain union lakossa kolmea päivälehteä vastaan erään tuomarin antaneen estetuomion, mikä kielsi lakossaolevat latoja kantamasta tunnusteita, missä sanotaan, että he ovat "työssä lakossa".

"Minun mielestäni siitä asiasta (onko se sulku tai lakko) olisi pitänyt antaa lausuntonsa Ontarion työsuhdelautakunta", sanoi mr. Archer.

Canadian Union of Public Employees sanoi, että Oshawa Timesin lakon yhteydessä "rikottiin miltei kaikkia lakeja, mitä hallitus odotti, ja sekaantui asiaan vasta Peterboroughssa (missä työväenliike on heikko)."

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $6,219.30

British Columbia nousi nyt "rapioitten" hankkija-alueiden joukkoon; nyt saapui 30 lahjoitusta

Lehtiemme talousaseman tukemiseksi — karhujen karkoittamiseksi Vapauden ja Liekin kimpusta — saatiin torstai-iltaan mennessä jälleen 30 lahjoitusta ja niiden ansiosta kaunis rahasumma $176.00 sekä huomattava määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville. Suurkiitos lahjoituksista ja haasteiden jatkamisesta.

Yksityislahjoitusten lisäksi saatiin myös kaksi järjestölahjoitusta — CSJ:n Sointulan osastolta $25.00 ja v- ja u- seura Starin piknikkitulolahjoitus $43.00. Kiitos järjestötoverit!

Aikaisemmin julkaistut erät huomioiden voidaan todeta, että haastekampanjan yhteistulos on nyt $6,219.30. Nyt siis päästiin "viimeiselle suoralle" alimman tavoitteen, seitsemäntuhannen dollarin suuruisen rahamäärän keräämisessä. Alin tavoite on siis lähenemässä, mutta kuitenkin niin kaukana, että vielä ei ole mahdollisuutta "airoihin nojaamiseen".

Alueidenvälinen kova kilpailu jatkuu vielä "entisissä merkeissä". Pohjois-Ontario johtaa korkeassa ylhäisyydessään, Keski-Ontario on hyvänä kakkosena ja kolmantena British Columbia, jota voidaan nyt onnitella siitä, että se täytti alimman tavoitteensa ja nousi kolmanneksi "rapioita" hankkivaksi lehtialueeksi.

TULOKSET OVAT ALUEITTAIN SEURAAVAT:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yhteensä	Pros.
POHJOIS-ONTARIO	$1,300.00	$1,514.00	$116.00	$1,630.00	125.38
KESKI-ONTARIO	1,830.00	1,815.50	130.00	1,945.50	106.3
BRITISH COLUMBIA	650.00	477.00	203.00	680.00	104.6
Manitoba	55.00	40.00	12.50	52.50	95.49
Alta.	90.00	31.00	36.00	67.00	74.4
Quebec	250.00	131.00	17.00	148.00	59.1
Länsi-Ontario	1,500.00	743.30	171.00	914.30	60.95
Etelä-Ontario	1,325.00	723.00	46.50	769.50	58
U. S. A.			7.50	7.50	
Suomi		5.00		5.00	
	$7,000.00	$5,479.80	$739.50	$6,219.30	88.85

Tähän katsaukseen saapui lahjoituksia ja uusia haasteita seuraavilta:

ARVO SALO Torontosta, vastaa $5.00 Reino Stenin haasteeseen. Kiitos Reino.

AINO VIRTANEN, Copper Cliffista, lahjoittaa $2.00 Vapaudelle.

PAUL LEHIKOINEN, Port Arthurista vastaa $5.00 Kalevi Juvosen haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi.

EMMA FLINK, Torontosta vastaa $2.00 Senja Jarviksen haasteeseen ja haastaa Impi Illbergin ja Maiju Pirttisen jatkamaan haastetta.

ELLEN JA NIILO LINDEN, Victoria, B. C. lahjoittavat $5.00 Liekin ja Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi.

V.- JA U.-SEURA STAR lahjoittaa Tuomen paikalla, Stoney Creek, Ont. pidetyn piknikin tulot $43.00 lehtiemme talousaseman tukemiseksi.

USKO KARLSON, Deadwood Alta vastaa Valto Niinivirran haasteeseen $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi. Kiitos haasteesta Valto..

ESTHER WALLIN JA KAISA KAARTO Torontosta lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

JOHN MÄKI, Toronto, Ont. vastaa haasteeseen $10.00 ja haastaa seuraavat jatkamaan: Bob Orava, Henry Kataja ja Melvin Manninen.

LYYLI JA VILHO TOIKKO Port Arthurista vastaavat $5.00 saamiinsa haasteisiin ja haastavat Reino Mäkisen ja August Himankan Fort Williamista jatkamaan tätä tärkeää työtä eteenpäin.

KALLE HARJU, R. R. 4, Port Arthurista vastaa $5.00 Honkimaan haasteeseen ja haastaa kaikki Jämijärveläiset tekemään samoin.

F. LAMMI: Port Arthurista vastaa $2.00 E. Virtasen haasteeseen ja toivoo kaikkien haastettujen suorittavan kunniavelkansa.

BERTHA JA KAARLO TOIKKA Long Lake'ilta vastaavat $5.00 saamaansa haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi. Haastavat puolestaansa Tyyne ja Väinö Haaviston Garson Mine'ilta ja Edwin Kinnusen Long Lake'ilta vointinsa mukaan antamaan lahjoituksen tähän hyvään tarkoitukseen.

MIKKO KOIVUMAA, Port Arthurista lahjoittaa $3.00 Vapauden talousaseman turvaamiseksi ja toivoo että kaikki haastetut tekevät lahjoituksen vointinsa mukaan.

LIISA LUOTO, Port Arthurista vastaa $2.00 saamiinsa haasteisiin ja toivoo kaikkien haastettujen suorittavan kunniavelkansa.

ARVID VERKKONEN Sudburysta lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin haasteryntäykseen.

FANNI JA LENNI SEPPÄLÄ, Riverdrive Park Post Office Ontario vastaavat Vilma ja Eino Lehtolan haasteeseen $5.00. Kiitos haasteesta Vilma ja Eino.

CSJ:n SOINTULAN OSASTO lahjoittaa $25.00 Vapauden haasterahastoon.

TYYNE JA MARTTI MYLLYNIEMI Hearstista vastaa $3.00 saamiinsa haasteisiin ja toivoo että toisetkin antaisivat vointinsa mukaan.

ELNA JA KALLE LEHTINEN, Nipigon, Ont. lahjoittavat $3.00 lehtiemme tukemiseksi.

VAPAUDEN LUKIJA, Sudburysta lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

(Jatkuu sivulla 3)

VIIME TIEDOT

San Francisco. — Kansalliskaartin aseistetut miehet, joilla on määräys "ampua tappaakseen", saivat torstaina palautetuksi epävarman järjestyksen kaupungin neekeriosaan. Siellä syntyi tiistaina väkivaltaisia mellakoita kun valkoihoinen poliisi ampui kuoliaaksi neekerinuorukaisen. Keskiviikkona haavoittui 7 neekeriä poliisien ampumista haulikonpanoksista, mutta kukaan heistä ei loukkaantunut hengenvarallisesti. Pormestari John F. Shalley sanoo, että mellakoinnin todellisena aiheuttajana on neekeriväestön keskuudessa vallitseva työttömyystilanne.

Ottawa. — Kauppaministeri Robert Winters sanoi torstaina, että Canada voi auttaa Unkarin turistiliikennevälineiden ja keinokumiteollisuuden rahoittamista ja rakentamista. Juuri sosialistisista maista kotiutunut mr. Winters sanoi, että neuvottelut ovat käynnissä 300 megawattin ydinvoimareaktorin rakentamisesta Jugoslaviaan. Mr. Winters vieraili kaupan edistämistarkoituksessa sosialistisissa maissa.

Lontoo. — Rhodesiasta neuvottelumatkalta vastikään palannut kansojenyhteisön sihteeri Herbert Bowden ilmaisi täällä torstaina mielipiteen, että Rhodesian perustuslaillinen kiistakysymys voidaan sovitella. Hän sanoi uskovansa, että pääministeri Ian Smith on halukas sopimuksen tekoon, mutta hänen hallituksessaan on voimia, jotka vastustavat sellaista kaupantekoa.

USAn apu Indonesialle lähentelee $60,000,000

Washington. — USA suostui täällä tiistaina toimittamaan Indonesialle hetikohtaista avustusta riisin ja puuvillan sekä koneitten varaosien muodossa; aloittamaan uudelleen nuorten indonesialaisten henkilöitten koulutuksen ja ammattiharjoituksen Amerikassa.

Tämän yhteisen lausunnon julkaisi ulkoministeri Dean Rusk ja Indonesian ulkoministeri Adam Malik, ulkoministeriössä ja vaikoisessa talossa presidentti Lyndon Johnsonin kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen.

Mitään numerolukua ei tiedoitettu taloudellisen avustuksen summasta, mutta asiantuntevien Indonesian tietolähteitten mukaan, se tulisi olemaan vajaa $60,000,000.

Malik sanoi, uutiskonferenssissa, että Indonesia kannattaa kaikkia siirtoja mitkä tähtäävät Vietnamin sodan rauhanomaiseen ratkaisuun, nuolimatta siitä jos Indonesiaa kutsutaan osallistumaan Manilan konferenssiin tai ei.

Hän myös keskusteli v. 1965 lokakuun ensimmäisenä päivänä alkaneesta epäonnistuneesta kapinasta, jonka johdosta menetettiin 100,000—200,000 välillä ihmishenkiä. Hän ei kuitenkaan suoranaisesti syyttänyt Kommunistisen Kiinan hallituksen osallistuneen siihen, mutta sanoi kiinalaisten kansallisuuteen kuuluvien kommunistimielisten henkilöitten ottaneen siihen osaa.

Nykyisten Indonesian rahavarojen ollessa ainoastaan $32,000,000 se ei ole kyennyt maksamaan korkomaksujakaan $2,700,000,000 suuruisesta velastaan ulkomaille.

Arabipakolaisille aseita Kiinasta

Beirut. — Palestiinan Vapausjärjestön johtaja vahvisti täällä ne huhut, että hänen pieni, kehitysvaiheessa oleva Israeli-vastainen armeijansa saa aseita Kiinasta. "Tämä ei ole mikään salaisuus," Ahmed Shukairy sanoi, "Kiina on meidän suurin aselähteemme."

USA:n ulkoministeriö sanoo sillä olevan raportteja, mutta ei virallisia todisteita siitä, että Kiina lahjoittaa aseita näille Arabijoukoille.

"Ei ole mitään laillista syytä kenelläkään amerikkalaisella viranhaltijoilla valittaa tästä," sanoi Shukairy. "Me olimme jokseenkin valmiita vastaanottamaan Yhdysvalloista sotilasharjoitusta, aseita ,ja ammuksia, mutta USA sulki ovensa meille, ja avasi ne Israelille."

Shukairyn sotilasharjoituksen saaneiden joukkojen arvioidaan käsittävän 4,000 miestä, muodostuen ne Palestiinan pakolaisista jotka menettivät kotinsa Aradi-Israeli sodassa.

VOITTOILIJAT KOROTTAVAT LIHAN HINTAA TAHALLISESTI SANOO NDP

Hallitukset eivät ole huomaavinaan alati kohoavia voittoja; palkankorotusten vaara muka tärkein

Toronto. — Välittäjät, erikoisesti ketjukaupat, edistävät lihan ja yleensä ruokatavarain hintojen korottamista, "harjoittaessaan Canadan historian pahinta voittoilua" sanoi Uuden demokraattisen puolueen Ontarion jaoston johtaja Donald MacDonald alkuviikolla.

Hän suositteli maakunnan ja liittovaltion tutkimuksen suorittamista ylöttömistä hinnankorotuksista.

"Sellaisen tärkeän ruokatavaran kuin lihan hinta on viimeksikuluneitten viikkojen aikana kohonnut 20—30 prosenttisesti," selitti NDPn johtaja ja sanoi, että "steak-" paistin hinta voi nousta pian ilman mitään oikeutta kahteen dollariin pauna.

Mr. MacDonald sanoi kauppojen syyttävän tästä hintojen noususta lihankäsittelytyöläisten (packinghouse workers) palkankorotuksista, vaikka heidän palkkaneuvottelujaan ei ole vielä aloitettukaan.

Maataloustuotteiden tukkuhinnat ovat laskeneet toukokuusta lähtien, 'mutta sitä ei kukaan tiedä" sanoi puhuja. Farmarit eivät hyödy kuluttajien ostodollarien pienentämisestä.

Britanniassa ja Yhdysvalloissa on hallitusten toimesta ryhdytty tutkimaan ruokatavarain ja muiden kotitaloustavarain hinnakorotuksia.

Mutta Canadassa, sanoi mr. Mac Donald, liittovaltion parlamenttikomitea seuraa hinnankorotuksia "hälyyntymättä". Maakunnallisella tasolla hän arvosteli Ontario Food Councilin lausuntoa, että "lihan hinnat eivät ole kohtuuttomia."

Yhtiöiden vuorimaisesti kohoavat voitot on jätetty kokonaan huomioonottamatta hallituksen kiinnittäessä kaiken huomionsa palkankorotuskysymyksiin, sanoi mr. Mac Donald.

Asevoimien miehille palkkalisä

Ottawa. — Puolustusministeri Paul Hellyer tiedoitti torstaina, että Canadan asevoimien palveluksessa olevat henkilöt saavat 9.8-prosenttisen palkankorotuksen lokakuun 1 päivästä lukien ja toisen 4-prosenttisen palkankorotuksen ensi vuonna.

Tämä korotus lisää palkkamenoja seuraavan tilivuoden aikana kaikkiaan $63,600,000.

Palkkojen korotus koskee yli 100,000 miestä ja upseeria.

Reserviarmeijan palkat eivät kuulu tähän sillä reserviläisten palkoista päätetään erikseen.

Tämä palkankorotus ei tullut kenellekään yllätyksenä sillä viimeksikuluneitten viikkojen aikana on puhuttu paljon siitä että asevoimien jäsenten palkkoja korotetaan noin 10-prosenttisesti.

YHDYSVALTAIN MIESMENETYKSET LISÄÄNTYVÄT

Saigon. — Korostaen "vihollisen" miesmenetysten määrää, Yhdysvaltain sotilasviranomaiset tiedoittivat keskiviikkona, että USA:n menetykset nousivat viimeksikuluneen viikon aikana 970 mieheen, joista 142 kaatuneita, 825 haavoittuneita ja loukkaantuneita sekä 3 kadoksissa olevaa.

Neljännen kerran tämän hyökkäyssodan aikana Yhdysvaltain miesmenetykset ylittivät viikon aikana Saigonin asevoimien miesmenetysten määrän. Yhdysvaltain Vietnamissa olevien asevoimien vahvuus on nyt 315,000. Saigonin sotilasjuntan armeijan 705,00 miestä.

Yhdysvaltalaispiirien antamien tietojen mukaan Vietnamin hyökkäyssodassa on tähän mennessä kuollut 6,400 amerikkalaista. Niistä on taistelussa kaatuneita 5,302. Yhdysvaltain puolustusministeriön torstaina julkaisemien tietojen mukaan 1,088 amerikkalaista on kuollut Vietnamissa tapaturmiin, tauteihin jne.

Yhdysvaltalaisten viimeviikkoiset miesmenetykset olivat miltei kolme kertaa Saigonin asevoimien menetyksiä suuremmat.

Suurin määrä amerikkalaisia kaatui viikon aikana viime marraskuussa, jolloin yhdysvaltalaiset viranomaiset sanoivat 240 miestä menetetyn taisteluissa.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
3 kk. 2.75 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Hyvä ja kannatettava alku

Kuten on lehtemme uutisosastolla kerrottu, Sudburyssa vietetään Canadan 100-vuotisjuhlien merkeissä kesäkuun 18-24 päivien välistä viikkoa erikoisena "Suomi-viikkona", jonka järjestämiseen osallistuvat täkäläisten kansalaistemme kaikkia piirejä ja ryhmiä edustavat osastot, yhdistykset, seurat ja seurakunnat muodostamansa "Canadan Suomalaisten Satavuotiskomitean" johdolla.

Alustava kokous asian edistämiseksi pidettiin syyskuun 7 pnä Kalevan Ritarit No. 57 Majan aloitteesta Laurentian yliopistolla. Siellä hyväksyttiin periaatepäätös siitä, että täkäläisten kansalaistemme pitäisi osallistua yhteisvoimin Canadan 100-vuotisjuhlien viettoon Sudburyssa. Sen jälkeen on asiasta keskusteltu eri yhdistysten, seurakuntien, seurojen ja muiden ryhmien keskuudessa ja tuloksena oli, että keskiviikkoiltana Sampo-haalilla pidetyssä kokouksessa tehtiin yksimielisesti päätös, jotta Suomi-viikkoa vietetään yhteisvoimin yllämainittuna viikkona. Kuvaavaa on, että ensimmäiset "salakarit" yhteisyrityksen tieltä voitiin lopulta sivuuttaa aivan kitkattomasti. Eräillä suuremmilla yhdistyksillä ja seuroilla on ollut perinteellisenä tapana järjestää "omia juhannustanssejä kokkoineen, mistä muun lisäksi on saatu hieman käyttövaroja kunkin ryhmän hyväksi. Alustavassa kokouksessa Laurentian yliopistolla keskusteltiin tästä asiasta ja todettiin, että se on hieman pulmallinen seikka.

Mutta hyvän tahdon avulla voidaan monenlaisia esteitä voittaa. Niin osoittautui tässäkin tapauksessa, että asianomaiset yhdistykset, esimerkiksi v.- ja u.-seurat Voima ja Alerts, sekä paikallinen Kansallisseura ja CSJn osasto ilmoittivat luopuvansa "yhteisen asian vuoksi" omista juhannustanseista ja -kokoista, että voidaan tämän Suomi-viikon aikana järjestää yhteiset suuret juhannustanssit Laurentian yliopiston avarille ja viihtyisille paikoille!

Vaikka Suomi-viikon ohjelmakohtia ei olekaan vielä lyöty lukkoon, niin tähän mennessä käydyt keskustelut viittaavat kuitenkin siihen, että meille sudburylaisille on tulossa jotakon erikoista, ja että tämän Suomi-viikon järjestämisen avulla voivat täkäläiset kansalaisemme antaa Canadan 100-vuotisjuhlille panoksen, josta vaatimattomastikin esiintyen voimme kaikin olla ylpeitä.

Mitään ei luonnollisestikaan saavuteta ilman työtä ja toimintaa. Alustavat suunnitelmat edellyttävät, että Suomi-viikon aikana järjestetään urheilukilpailut, juhlakonsertti, juhlanäytelmä, Taide- ja käsitöiden näyttely, juhlajumalanpalvelu ja mahdollisesti muitakin tilaisuuksia. Tällaisia tilaisuuksia on tietenkin ennenkin järjestetty — toisinaan hyvinkin onnistuneesti — eri järjestöjen ja ryhmien toimesta. Mutta jos esimerkiksi konserttia valmisteltaessa harjoitellaan kaikkien kuorojemme toimesta yhteisvoimin esittäviä lauluja, jos soittajain, voimistelijain ja kansantanssijain esittäjien toimesta menetellään samalla tavalla, ja jos eri ryhmistä valitaan pelkästään taitojen ja kykyjen perusteella tarvittavat yksityisesittäjät, niin silloin voidaan varmuudella odottaa ohjelmallisesti arvokasta ja sytyttävää juhlakonserttia. Sama pätee muiden tilaisuuksien kohdalta.

Me uskomme myös, että täkäläisten kansalaistemme kaikki yhdistykset, seurat, seurakunnat ja muut ryhmät tulevat tekemään kaiken voitavansa tämän Suomi-viikon onnistumisen hyväksi. Tosiasiassa täkäläisten kansalaistemme kunniasta on huolehtia siitä, että niin tulee tapahtumaan.

Meidän lehtemme Vapaus lupaa omalla vaatimattomalla tavallaan antaa kaiken mahdollisen tuen ja kannatuksen sille että yhteisesti järjestettävä ja -vietettävä Suomi-viikko tulee onnistumaan.

Selkärangaton puhe

Ulkoministeri Paul Martinin YKn yleiskokouksessa viime perjantaina pitämä puhe jätti lievästikin sanoen paljon toivomisen varaa.

Mr. Martin tunnetaan politiikkona, joka voi puhua paljon, sanomatta silti yhtään mitään. Siinä suhteessa hän on kaikista hiotuista diplomaateista hiotuin.

Perjantaisen puheensa yhteydessä mr. Martin kiinnitti huomiota siihen tosiasiaan, että YKn toiminta Vietnamin sodan lopettamiseksi on "kyseenalaista" kuten hän sanoi, niin kauan kuin "vissit asiaan liittyvät osapuolet" eivät ole YKn jäseninä.

Varovaista diplomaattilinjaansa seuraten mr. Martin ilmaisi sitten ajatuksen, että ehkä Vietnamin ongelmaa ei voitaisi ratkaista sittenkään, vaikka Kiina ja molemmat Vietnamin valtiot olisivat Yn jäseninä, mutta YKlla olisi parempi mahdollisuus, jos nämä osapuolet istuisivat nyt täällä.

Tämän perusteella tuntuisi, että mr. Martin kannattaa Kiinan ja vieläpä molempien Vietnamien (josta erikseen reunahuomautus alempana) jäsenyyttä YKssa.

Myöhemmin puheensa yhteydessä mr. Martin sanoi "Canadassa voimistuvan katsomuksen siitä, että jos tämä järjestö mieliii saavuttaa tavoitteensa, kaikkien maiden ja varsinkin sellaisten maiden kun manner maan Kiinan, mikä edustaa huomattavaa osaa ihmiskunnasta, tulisi olla YKn jäsenyydessä."

Mutta kun mr. Martin ei ole ilmeisestikään varma siitä, miten Washington haluaa Canadan tästä asiasta äänestävän, niin hän lisäsi kuten varalta: "Minä en tiedä, onko meillä mahdollisuus ratkaista tämä kysymys seuraavan muutaman kuukauden aikana. Yleismaailmallisuus (jäsenyyden suhteen) pysyy kuitenkin meidän tavoitteenamme."

Toisinsanoen mr. Martin sanoi, että Canadan tavoitteena on, että kaikki maat tulisivat YKn jäseniksi, mutta hänellä ei ole mitään varmuutta siitä, miten Canada äänestää siitä kun Kiinan jäsenoikeusasia tulee ratkaistavaksi!

Hän esitti siis paljon sanoja, mutta vähän mitään sellaisia ajatuksia, mistä voidaan tiukasti sanoa, että se on niin tai näin.

Ainoa mistä ulkoministeri Martin ilmaisi selvän ajatuksen oli se, että Vietnamissa on "kaksi valtiota", kuten Washington väittää, vaikka v. 1954 tehdyn Geneven sopimuksen mukaan väliaikaisesti jaetun Vietnamin piti yhdistymän v. 1956 pidettäväksi määrättyjen vaalien perusteella, mitä Washington ei antanut järjestää.

Miten luulee ulkoministeri Martin Canadan voivan viedä mitään rakentavaa osaa Geneven sopimuksen valvontakomission jäsenmaana tällaisten puheitten pitämisen valossa?

Lounais-Afrikka Apartheidin kahleissa

Etelä-Afrikan tasavallan apartheid-politiikka, joka viimeksi sai tuomionsa YK:n pääsihteeri U Thantin vuosikatsauksessa, ei rajoitu vain itse tasavallan alueelle, vaan samaa politiikkaa harjoittaa Etelä-Afrikan hallitus sille ensimmäisen maailmansodan jälkeen mandaattilueeksi luovutetussa Lounais-Afrikassa, joka toisen maailmansodan jälkeen jäi YK:n huoltohallintoalueena tosiasiallisesti entiseen asemaansa. Apartheid-politiikka on YK:n peruskirjan vastaista fasistista toimintaa, joka on osittain johtanut jo samantapaisiin käytännön toimenpiteisiin kuin Hitlerin kolmannen valtakunnan aikana.

Lounais-Afrikan kysymys on kiperä monessa mielessä, sillä ongelma ei koske ainoastaan periaatteita, vaan siihen liittyy, kuten moneen muuhun vastaavaan, länsimaisen pääoman intressit. Viime kesänä päättyi eräs vaihe Lounais-Afrikan ongelman käsittelyssä, kun Haagin kansainvälinen tuomioistuin hylkäsi itsenäisten afrikkalaisten valtioiden kantelun apartheid-politiikan harjoittamisesta. Asia tulee esille YK:n yleiskokouksen juuri alkaneen 21. istuntokauden aikana, joten yhä edelleen on aiheellista selvitellä kysymystä. Seuraavassa sitä on esitellyt Suzanne Cronje New-Afrikka-lehdessä.

Vuonna 1907 Paul Rohrbach, Lounais-Afrikan valkoisen asujamiston puhemies, kirjoitti, että hererot 'pitäisi riisua kansallisesta yhteistunnosta ja erikoispiirteistään ja vähitellen sekoittaa toisiin alkuasukasheimoihin yhdeksi pelkäksi värilliseksi työtätekeväksi luokaksi".

Harvoin kolonialismin historiassa sen toteuttajat ovat lausuneet tarkoituksensa yhtä selvästi kuin tässä, mutta saksalaiset Lounais-Afrikan hallitsijat eivät koskaan aikoneetkaan käyttää silkkihansikkaita. Silloin kun Rohrback kirjoitti, oli saksalainen yritys saattaa hererot täydelliseen sukupuuttoon jo johtanut 70 prosenttiseen onnistumiseen: alkuperäisestä herero-asujamistosta, joka oli arvioitu noin 60,000:ksi vuonna 1904, vain 16,000 selviytyi hengissä Herero-sodasta. Kenraali von Trotha, siirtomaajoukkojen komentaja, oli sitä mieltä, että "tämä kansa pitää tuhota kokonaisuudessaan", ja von Schlieffen, Saksan yleisesikunnan päällikkö, yhtyi häneen: "Hän haluaa tuhota koko kansan tai ajaa sen pois alueeltaan. Tässä me voimme vain yhtyä häneen. Kaiken sen jälkeen, mitä on tapahtunut, tulee olemaan hyvin vaikeaa valkoisille ja mustille elää yhdessä, ellei jälkimmäinen ole vain työvoimana edellisille, ts. orjina.

Viimeisenä vaiheena tässä saksalaisten kampanjassa oli se, että siirtomaajoukot ajoivat jäljellä olevat hererot autiomaahan, piirittivät heidät ja odottivat, että nämä kuolisivat janoon. Se seikka, että heitä ylipäänsä jäi eloon, johtui lähinnä valkoisten työvoimatarpeista maanviljelyksessä; kuten Rohrbach sanoi, alkuasukkaista tehtiin yhteiskunnallinen alaluokka, ja tästä syystä heidät oli lyötävä ja heiltä piti riistää omat tunnusmerkit sekä pyrkimykset. Hereroilta kuten muiltakin heimoilta takavarikoitiin kaikki heidän maansa ja ne myytiin uudisasukkaille. Kaikki heimo-organisaatiot lakkautettiin jopa niin, ettei edes heimon perinteellisiä vaateparsia saanut enää käyttää. Hereroita ja nama-heimon jäseniä kiellettiin jopa pitämästä karjaa. Tri Helmut Bley, saksalainen historioitsija, kirjoittaa: "Afrikan heimojen yksityisten jäsenten integrointi Euroopan työmarkkinoille, politiikka jota saksalaiset harrastivat, onnistui täydellisesti. 90 prosenttia afrikkalaisista muuttui vuokratyöläisiksi eurooppalaisille isännille. Vuoteen 1912 mennessä vain200 ihmistä hererolais- ja hottentottien heimosta oli ilman työpaikkaa.

Tri Bleyn arvio saksalaisten hallinnosta Lounais-Afrikassa vuosien 1904 ja 1914 välillä muodostaa yhden niistä asiakirjoista, jotka alistettiin Lounais-Afrikan kysymystä käsitelleen kansainvälisen konferenssin tarkistettavaksi viime maaliskuussa Oxfordissa. Se on vain yksi ainoa luku tämän onnettoman maan likaisessa historiassa. Tilanteen koko kammottavuus paljastuu myös muista asiakirjoista ja niiden perusteella on vaikea ymmärtää, miksi sen on sallittu jatkua näinkin kauan alueella, jonka kohtalon olisi pitänyt olla erityisen lähellä ihmiskunnan omaatuntoa.

Lounais-Afrikka joutui Kansainliitolle ensimmäisen maailmansodan jälkeen siinä tarkoituksessa, että "sen kurjuutta kärsineille asukkaille saataisiin uusi paikka maailman mielipiteen valokeilassa" kuten Times pääkirjoituksessaan asian ilmaisi vuonna 1960, kun tämä tapaus tuli Kansainväliseen oikeuteen. Kuitenkaan ennen vuotta 1914 yleinen mielipide Englannissa ei ollut vihamielinen saksalaiselle siirtomaa hallinnolle, ja viralliset piirit olivat taipuvaisia uskomaan, etteivät saksalaiset pysty saamaan aikaan suurempaa harmia "steriilillä hiekkakuopallaan". Tri Louis Yalen yliopistosta viittaa siihen, että englantilaiset siirtomaakysymyksessä "katsoivat anglo-germaanisen yhteishallinnon kasvun, jossa englantilaiset ja saksalaiset työskentelivät yhdessä sekä taloudellisessa että poliittisessa mielessä, turvaavan ja parantavan olosuhteita Euroopassa". Hereroitten olojen kurjuus kiellettiin ja vasta sodan puhkeamisen jälkeen englantilainen lehdistö tuli siihen tulokseen, että saksalaiset olivat brutaaleja ja raakoja kolonisteja, ja sen vuoksi heille aiemmin kuuluneita siirtomaita ei pitäisi palauttaa heille. Vaikka Etelä-Afrikka olisi mieluummin ottanut Lounais-Afrikan suoraan haltuunsa, se hyväksyi maan Kansainliiton mandaatiksi. Kansainliitto ja mandaattialuejärjestelmä korvattiin toisen maailmansodan jälkeen YK:lla ja huoltohallintojärjestelmällä. Kuitenkaan Etelä-Afrikka ei ole suostunut järjestämään minkäänlaista huoltohallintojärjestelmää mandaattialueelleen sen enempää kuin hyväksymään kansainvälistä vastuutaan alueesta. Vuosien 1946 ja 1960 välillä tehtiin muualla kuitenkin kaikkiaan yli 60 päätöstä, joissa tuomittiin Etelä-Afrikan politiikka.

Äskettäin päättynyt pitkällinen Haagin kansainvälisen tuomioistuimen Lounais-Afrikan-käsittely nousi esille Etiopian ja Liberian aloitteesta riippumattomien Afrikan valtioiden nimissä. Tämän oikeudenkäynnin aikana ensi kerran tutkittiin, miten Etelä-Afrikka on käyttänyt pakotteita Lounais-Afrikan väestöön nähden. Tähän tutkimukseen liitettiin vielä Oxfordin konferenssin aineisto sekä ne tosiasiat, jotka osoittavat, että Etelä-Afrikka on sopimaton olemaan vastuussa alueesta, ja toteuttaa siellä politiikkaa, joka palvelee vain sen omia etuja.

Etelä-Afrikan rikolliseksi katsottava politiikka jatkuu yhä. Etelä-Afrikan hallitus väittää, että alueelta saadut tulot on otettu valkoihoisilta, joten niitä on käytettävä niin, että niistä saatu hyöty lankeaa myös valkoiselle väestölle. Joe Rogaly on tästä huomauttanut, että jos ne, jotka eniten kartuttavat valtion kukkaroa, saisivat siitä myös suurimman hyödyn, ei hyvinvointiin olisi mitään mahdollisuuksia. Professori Vilakazi on myös tarttunut erääseen Etelä-Afrikan tapaan kohdella ihmisiä, nimittäin siihen, että he lähettävät vanhukset ja köyhät takaisin heimojen asutusalueille; yhtä hyvin hänen mielestään voisi silloin lähettää ikääntyneet valkoihoiset takaisin sinne, mistä he ovat kotoisin. Käytäntö on sikäli mieletöntä, että nuoret ja voimakkaat afrikkalaiset, joita valkoinen väestö tarvitsee kaupungeissa ja tietyillä muilla alueilla, haetaan sinne vaurastuttamaan valkoista väestöä. Vanhuksia kohdellaan sikälikin väärin, että heidät on suljettu yleisestä eläkejärjestelmästä, vaikka kaikki afrikkalaiset täysikasvuiset ovat pakotettuja maksamaan veroja — katsomatta siihen kuinka paljon he ansaitsevat vuodessa — kun taas valkoihoiset vapautetaan veronmaksusta, mikäli heidän tulohsa jäävät tietyn rajan alapuolelle.

Etelä-Afrikan hallituksen väite, että sen apartheidpolitiikka on "erillistä mutta tasavertaista" kaikkia rotuja kohtaan, ei pidä paikkaansa. Vuonna 1952 noin 5,000:n valkoisen farmin maa-ala oli kaikkiaan 48 prosenttia Lounais-Afrikan koko alasta, kun taas yli 350,000 afrikkalaista oli pakotettu asumaan alueella, joka oli vajaat 25 prosenttia maasta. Valkoiset, joita on seitsemäsosa väestöstä, ovat ansainneet omaan käyttöönsä kaksi kolmannesta maasta. Kaikkien huipuksi Etelä-Afrikan hallitus tätä nykyä suunnittelee maan jakamista yhteentoista alueeseen, joista jokaisessa olisi omat kansallisoikeutensa. Kaikki tällaiset suunnitelmat ovat tietysti naurettavia.

Mitkä ovat sitten ne keinot, joilla voidaan toimia Lounais-Afrikan puolesta? YK:n erikoiskomitea, joka on tutkinut kolonialismia, kirjoitti viime vuonna, että "aparheid-politiikka tarjoaa ulkomaalaisille yhtiöille kaikki mahdollisuudet käyttää hyväksi syntyperäisiä asukkaita . . .". Tutkimuksissa on on osoitettu, että varsin huomattava enemmistö kaivosyhtiöistä, jotka toimivat eri puolilla Afrikkaa, on pääomiltaan sidottu Yhdysvaltoihin, Englantiin ja Etelä-Afrikan tasavaltaan. Keskimäärin 47 pros.kotimaisen tuoton vuosittaisesta arvosta maksettiin ulkomaalaisille vuosina 1958—1962. Tällä on suuri merkitys sikäli, että mm. tunnetut timanttikentät arvioidaan tulevan käytetyiksi 20—25 vuoden kuluessa.

Tri Ian MacGiddon on tutkinut muutamia näistä kysymyksistä erittäin tarkkaan ja ottanut kantaa mielenkiintoisella tavalla ja hyvin perustein. Hän on todennut mm, että päätös pakotteesta voidaan tehdä vain Yhdistyneissä Kansakunnissa: tämä merkitsee sitä, että turvallisuusneuvosto toimiakseen Kansainvälisen oikeuden päätöksen mukaan, ei tarvitse mitään todisteita siitä, että rauha on uhattuna — toisin sanoen, pakotteita voidaan käyttää riippumatta siitä, onko Etelä-Afrikka vaarana rauhalle vai ei. Mutta tuleeko turvallisuusneuvosto toimimaan? Ei ole lainkaan varmaa, ettei jokin päätös pakotteista pysähtyisi USA:n, Englannin tai Ranskan vetoon. Tri MacGiddon on sitä mieltä, että yleiskokous saattaisi astua sijaan: "Ei näytä olevan mitään estettä sille, että se ei voisi käsitellä asiaa, mikäli turvallisuusneuvosto on estynyt toimimasta", — mutta tässä tapauksessa sen on julistettava Etelä-Afrikka vaaran uhaksi.

Oxfordin konferenssi oli erittäin käyttökelpoinen ei pelkästään siksi, että siellä koottiin asiantuntijoiden mielipiteet ja käytiin polemiikkia eri kansojen valtuuskuntien välillä, vaan erityisesti siksi, että länsimaistakin oli edustajia läsnä. Näin ehkä vihdoin saataisiin raikkaimmat tuulet puhaltamaan niiden hallituksissa. Oman mielenkiintoisen lisän edustajistoon toivat skandinaaviset henkilöt, ja mielihyvällä oli todettava, että myös USA:sta oli edustajia paikalla.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

John M. Linden, R. R. 1, Copper Cliff, Ont., täyttää keskiviikkona, syyskuun 28 päivänä 75 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

ARVOKASTA RIISTAA

Sudburyn ympäristöllä, eräällä paikkakunnalla — jonka tarkempaa sijaintia ei ilmoiteta tässä yhteydessä hyvin arvattavista syistä — (hunttarien pelosta) juoksentelee parhaillaan joulukinkku. Se on juoksennellut metsissä ja maanteillä selvässä päivänvalossakin ja siihen suhtaudutaan vain kuin leikiten. On ehkä joku hieraissut silmiään jonkun kerran kun ei ole uskonut näkemäänsä todeksi — etenkin, jos on saattanut maistamaan väkevämpää.

Kyllä se on oikea sikapossu — niin ainakin väittävät silminnäkijät — eikä heitä olekaan vain jokunen. Tämä jouluherkuksi aiottu kotieläin on kuuleman mukaan päässyt karkaamaan asuinsijoiltaan jo parisen viikkoa sitten. Omistajat ovat luonnollisesti epäilleet sen viimeisten hetkien olleen heti turvallisesta pihanpiiristä lähdettyä, mutta näkyy olevan sitkeää lajia tämä "villisika". Ei se ole ollenkaan nälkiintyneen näköinen, joten osaa kai hankkia einehensä vapahanakin.

Olisikohan nyt paikallaan toivottaa vapauden onnea edelleenkin tälle seikkailemaan lähteneelle sikapossulle, vai sen oikeille omistajille. On kumminkin piristävää tällaisten tosijuttujen ilmaantuminen tässä kovassa maailmassa, jossa murhanhimo näyttelee nykyään suurta osaa.

— Luonnonystävä.

Mitä muut sanovat

TANNERIN MUISTELMAT

Äärioikeistolainen fasistiliike pyysi Väinö Tanneria ryhtymään Suomen diktaattoriksi joulukuussa 1929, kertoo tri Väinö Tanner lähiaikoina ilmestyvässä viimeiseksi jääneessä muistelmateoksessaan, josta Viikkosanomat julkaisee otteita Kustannusosakeyhtiö Tammen antamalla erikoisluvalla.

Tanner kertoo, että kauppaneuvos Rafael Haarla tuli hänen konttoriinsa 3. joulukuuta 1929 eli samana päivänä, jolloin hallitus vastasi kommunistien välikysymykseen Lapuan punapaitojen riisumisen johdosta ja maassa oli jo hiukan fasismin käryä.

"Hän pyysi saada avoimesti puhua asiansa ja kävi suoraan käsiksi siihen. Hän tarjosi diktaattorin paikkaa Suomessa. Hänen mielestään olin siihen tehtävään ainoa mahdollinen ja kaikin puolin sopiva henkilö. Jos antaisin hänelle suostumukseni, hän alkaisi kerätä 'junttaa' kokoon. Muutaman kuukauden kuluttua asia oli selvä", kirjoittaa Tanner.

Tannere toteaa edelleen "Perustellakseen kääntymistäni, hän selitti, että jos diktatuuri perustettaisiin asevoimin, se tietäisi veristä ratkaisua. Jos sen sijaan joku 'keskustasta' (sosiaalidemokraatti kuului siis hänen puoluekaavassaan keskustaan) saataisiin suostumaan tehtävään, kaikki kävisi keveästi Hän oli havainnut minun olevan lujatahtoinen mies, johon voi luottaa. Ainakin puolet sosiaalidemokraattisesta puolueesta tulisi tällöin seuraamaan minua. Kun porvaritkin varmasti antaisivat tämänlaiselle diktatuurille kannatuksensa, ei siihen siirtyminen kohtaisi suuriakaan vaikeuksia."

Tanner kertoo vastanneensa Haarlalle heti alussa "että minun linjani on demokratia ja että hän oli näin ollen kääntynyt aivan väärän henkilön puoleen." Tanner toteaa luvanneensa keskustelun jäävän huoneeseensa, mutta kehottaneensa samalla Haarlaa "isänmaan nimessä" jättämään harhakuvitelmansa ja luottamaan demokratiaan.

Tanner tapasi muistelmiensa mukaan samana päivänä pääministeri Kallion. "Katsoin tarpeelliseksi varoittaa häntä ja hänen kauttaan hallitusta vireillä olevasta puuhista." Tanner sanoo, ettei hän kuitenkaan katsonut mahdolliseksi kertoa lähemmin asiasta.

— Helsingin sanomat.

Varsovan liiton sotaharjoitukset päättyivät

Moskova. — Hieno perinnerikas tshekkiläinen kaupunki Tsheske-Budejevitse oli neljän Varsovan liiton jäsenmaan Neuvostoliiton, Tshekkoslovakian, Unkarin ja DDRn yhtyneiden joukko-osastojen harjoitusten päättymisen johdosta järjestetyn sotilasparaatin pitopaikkana. Viime viikolla pidetyt yhteisharjoitukset on luonnehdittu tärkeäksi tapahtumaksi, jolla sosialistiset maat vahvistivat puolustusliittonsa Budapestin kokouksessa muutamia kuukausia sitten tehtyjä päätöksiä.

Kaupungin torille olivat järjestäytyneet neljän maan joukko-osastot, Varsovan liiton puolustusministerit ja mui ta hallitusten jäseniä seisoi korokeella, sen edessä Tshekkoslovakian puolustusministeri, armeijan kenraali V. Lomskin tarkastaen joukko-osastot. Joukkokokous ja paraati televisioitiin Euroopan sosialistisiin maihin.

Ennen paraatia puhui Varsovan liiton yhtyneiden puolustusvoimien komentaja, Neuvostoliiton marsalkka A. Gretsho ja Tshekkoslovakian presidentti Antonin Novotny ,joka puheessaan korosti mm., että näitä harjoituksia ei saa pitää uhkana jollekin. Se on järjestetty Tshekkoslovakian ja sosialististen maiden rauhanomaisen kehityksen suojaamiseksi.

Neljän maan joukko-osastot marssicat puheiden jälkeen kunniakorokkeen ohi.

Jokainen arvokas kirja pitäisi heti lukea kahteen kertaan.

—A. Schopenhauer

PÄIVÄN PAKINA

KUMMAA SODAN "LOPETTAMISTA"

Muistettanee, miten Yhdysvaltain presidentti Johnson julisti jokin aika sitten torvien soidessa ja rumpujen pauhatessa suuren "sodan köyhyyttä vastaan".

Siitä rumpujen melusta päättäen olisi silloin luullut, että köyhyys lähtee nyt kiljuen jokaisesta amerikkalaisesta kylästä, kauppalasta, kaupungista ja osavaltiosta.

Mutta kovin pieneen näyttää se 'sota" kutistuneen. Tosiasiassa tuntuu, että virallisesta sodanjulistuksesta huolimatta Johnsonin sota köyhyyttä vastaan jäi kokonaan alkamatta.

Mutta sota Vietnamin kansaa vastaan jatkuu ja paisuukin kuin se entisen emänään pullataikina, vaikka mitään sodanjulistusta ei ole annettukaan!

Tosiasiassa on tähän mennessä tapahtunut niin, että mitä voimakkaampia "rauhanhyökkäyksiä' on Washingtonin toimesta järjestetty muka Vietnamin sodan lopettamiseksi, sitä vaarallisempia sodan eskalaatioita eli laajentamisia on jenkkien toimesta toteutettu.

Eikä tässä näytä vieläkään muutosta tulleen. Tuskin oli Yhdysvaltain valtuutettu Arthur J. Goldberk saanut YK:n Yleiskokouksessa pidetyksi puheensa, jonka yhteydessä hän esitti Washingtonin "uusia rauhanehtoja" Vietnamissa, kuin amerikkalaisen sotapäämajan, Pentagonin päämies Robert McNamara tiedoitti Washingtonissa, että taas on tilattu satoja kappaleita uusia nykyaikaisia sotilaslentokoneita Vietnamissa käyttämistä varten tilivuonna 1968.

Nyt on sitten tulossa Manilassa lokakuun lopulla pidettävä "Aasian maiden" konferenssi, missä ennakkotietojen mukaan keskustellaan myös "Vietnamin rauhanneuvottelujen" mahdollisuudesta.

Tämä Manilan kokous on siitä erikoinen, että siihen osallistuu edustajia vain niistä hallituksista, jotka ovat lähettäneet sotavoimiaan Yhdysvaltain hyökkäyssodan avuksi.

Sellaiset suuret Aasian maat kuin Pakistan, Intia ja Japani, Kiinan kansantasavallasta puhumattakaan, on jätetty ei-haluttuina sivusta katsojiksi.

Mutta kokousta nimitetään kuitenkin "Aasian maiden" konferenssiksi!

Ei siis ole ihme vaikka yhdysvaltalainen senaattori Fulbright ihmetteleekin, että voiko mitään hyvää tulla tällaisesta "Aasian maiden" konferenssista, mihin on Yhdysvaltain presidentti Johnson kutsuttu ensi viulua soittamaan.

Vaikka Manilan kokousta sanotaan tilaisuudeksi, missä "tutkitaan rauhan mahdollisuuksia", niin tosiasia on, että se saattaa Yhdysvaltain hallituksen "rauhanpuheet" entistä kyseenalaisempaan asemaan.

Kuka voi uskoa, että kylätappelijat keskustelevat sovinnon hieromisesta toisten kanssa silloin, kun tappelupukarien joukkoon ei lasketa ketään sivullisia?

Yhtä mahdotonta on uskoa, että Manilan konferenssissa keskustellaan tosimielessä Vietnamin rauhasta, koska sinne ei ole kutsuttu muita kuin hyökkäyssodan aloittaneen Setä Samulin uskollisimmat avustajat ja tukijat?

Tämä Manilan kokous palauttaa sivumennen sanoen mieleen viime helmikuussa pidetyn Honolulun kokouksen, mikä on sittemmin Yhdysvalloissa leimattu tarkasti ja huolella poliittisesti laskelmoivan presidentti Johnsonin "pahimmaksi virhepistoksi".

Kuten muistetaan, presidentti Johnson syleili siellä Saigonin sotilasjuntan päämiestä, kenraali Kyta sellaisena arvovaltaisena voimamiehenä, joka ansaitsee hen kilökohtaisesti jenkkien kannatuksen ja tuen.

Mutta etelä-vietnamilaisille se oli kuin myrkkyä. Minkälainen on sellainen hallitusherra, jota kaikkien vihaaman ja epäilevän Yhdysvaltain päämies ylistää ja hyväilee kuin omaansa, tuumivat etelä-vietnamilaiset ja se osaltaan nostatti myrskyisiä vastalauseita Saigonin sotilasjunttaa ja erikoisesti kenraali Kyta vastaan selittivät monet tarkkailijat.

Nähtäväksi jää, miten menettelee presidentti Johnson nyt.

Vahingosta oppineena luulisi, ettei hän enää syleile eikä ylistä liian "lämpimästi" kenraali Kyta, sillä se voi aiheuttaa lisävaikeuksia tälle liivintaskudiktaattorille Saigonissa.

Mutta jos presidentti tyytyy nyt vain tavanmukaiseen kättelyyn, niin silloin voidaan vetää sellainen johtopäätös, että kenraali Kyn osakkeet ovat tuntuvasti laskeneet siitä, missä ne olivat viime helmikuussa.

Siis suo siellä ja vetelä täällä! Varmaa vain on, ettei Manilassakaan, nykyisten suunnitelmien puitteissa rauhankyyhkysiä lennä. — Känsäkoura.

Urheilua

Eesti kukisti Suomen 4.5–3.5

Tallinna. — Suomen vajaa ja varamiehinen painijoukkue hävisi maanantaina Eestille lukemin 4.5—3.5. Eero Tapio seurasi ottelutapahtumia katsomosta käsi kipsattuna. Paljon nähtävää ei kamppailuissa ollut. Ottelujen taso jäi kehnoksi. Ainoan suomalaisvoiton toi Risto Björlin. Hän voitti Aare Lindin pisteillä. Reino Salimäki kärsi pistehäviön. Kaikki muut ottelut päättyivät ratkaisemattomaan. Reino Salimäki joutui jo alkuminuuteilla Kalev Nömeloon puristukseen. Nömeloo sai ennen ensimmäisen jakson umpeutumista suomalaisen kerran alleen. Toisella jaksolla hän vei Salimäen käsivarsiheitolla siltaan, josta suomalainen vain vaivoin selviytyi. Nömeloo voit ti neljällä suorituspisteellä.

Risto Björlin esitti sarjassa 57 kiloa päivän parasta suomalaispainia. Ensimmäisellä jaksolla Aare Lind pystyi vielä torjumaan Björlinin hyökkäykset, mutta tauon jälkeen hän oli täysin vastustajansa armoilla. Björlin veti 7. minuutilla Lindin niskasta siltaan, jossa eestiläinen kiemurteli vajaan minuutin. Suomalainen sai viisi suorituspistettä eestiläisen yhtä vastaan.

Nuoret tekivät TULn ennätyksiä m-kisoissa

Helsinki. — Viisi uutta TULn nuorten ennätystä tehtiin sunnuntaina Varkaudessa järjestetyissä TUL:n nuorten painonnostomestaruuskilpailuissa.

Sarjassa 56 kiloa Tikkurilan Solajärvi sivusi entistä ennätystään 237,5 kiloa ja paransi puunerruksessa ennätystä 2,5 kiloa. Turun Weikkojen Pauli Meriharju paransi entistä ennätystä sarjassa 90 kiloa peräti 22,5 kiloa saaden yhteistuloksekseen 347,5 kiloa. Lisäksi hän työnsi 132,5, joka on myös uusi nuorten ennätys. Helsingin Jyryn Jaakko Katajisto paransi sarjassa yli 90 kg yhteisennätyksen 350 kiloon, myös hänen työntötuloksensa 140 kiloa on uusi nuorten ennätys.

Alamaailman miehille suuri takausmaksu

New York. — Cosa Nostra-nimisen alamaailman järjestöön kuuluviksi sanotuille miehille määrättiin perjantai-iltana jättiläiskokoinen takuusumaksu, kaikkiaan $1.3 miljoonaa. Heidät vangittiin viime torstaina. Takausta vastaan vapaaksi pääsyn "hinnaksi" määrättiin $100,000 kullekin.

Suomen joukkue Mexico Cityyn

Suomi lähetti kuusimiehisen joukkueen lokakuussa Mexicossa pidettäviin vuoden 1968 kesäolympialaisten toisiin esikisoihin.

Suomen olympiakomitea nimesi maanantaina Suomen joukkueen, jonka koostuma on seuraava:

Eila Pyrhönen (naisten perhosuintilajit), Kari Meronen (nyrkkeily, sarja alle 57 kg), Olli Laiho (voimistelu), Rainer Stenius (pituushyppy), Jaakko Tuominen (400 m aidat) ja Pentti Pousi (pituushyppy ja kolmiloikka).

Stenius, Tuominen ja Pousi matkustavat kilpailukaupunkiin Los Angelesista, jonka lähiympäristössä he opiskelevat tällä kaudella. Muut matkustavat Meksikoon 5 lokakuuta Helsingistä Matkanjohtajana on Suomen Olympiakomitean tiedotusvaliokunnan puheenjohtaja päätoimittaja Aaro Laine, joka samalla tutustuu suomalaisten lehtimiesten toimintamahdollisuuksiin tulevassa kisakaupungissa. Joukkueen lääkärinä on lääket. lis. Ilkka Vuori.

Sotilasura ei houkuttele USAssa

Washington. — Yhdysvaltain ilmavoimat ja laivasto kärsivät vakavasta henkilökunnan, varsinkin lentäjien puutteesta, ilmoittivat korkeat amerikkalaiset upseerit Washingtonissa sunnuntaina.

Vietnamin sodan kasvavat vaati mukset ja lentäjien siirtyminen siviili-ilmailun palvelukseen ovat aiheuttaneet sen, että parisentuhatta lentäjää on komennettu tutkimus ja toimistotyöstä aktiiviseen rintamapalvelukseen.

Vietnamin sota vaatii yhä enemmän lentäjiä. Keskimäärin tehdään päivässä 150 yksinäistä pommituslentoa Pohjois-Vietnamia vastaan ja 380 tiedustelulentoa Etelä-Vietnamissa. Pommituslentoihin osallistuu päivittäin 450 lentokonetta. Tuhansien Vietnamissa palvelevien amerikkalaisten lentäjien on määrä palata Yhdysvaltoihin tänä vuonna. Useat heistä joutuvat kuitenkin jäämään lentäjäpulan vuoksi ja muutamia heistä tarvitaan uusien lentäjien kouluttamisessa.

YHDISTYNEEN ARABITASAVALLAN presidentti tekee kolmipäiväisen vierailun Intiaan 25. lokakuuta. Matka tapahtuu heti Jugoslavian, Intian ja Yhdistyneen Arabitasavallan johtajien kohtaamisen jälkeen, kertoivat diplomaattilähteet Delhissä.

Pohjois-Vietnam:

MIELETTÖMIÄ EHTOJA USAn TARJOUKSESSA

Hongkong. — Vietnamin demokraattisen tasavallan pääministeri Pham Van Dong torjui lauantai-iltana Yhdysvaltojen uusimmat rauhanehdotukset ja sanoi maansa luottavan kommunismin voittoon. Hän huomautti vielä, että rauhanneuvottelut voidaan aloittaa vain sillä ehdolla, että Yhdysvallat hyväksyy Pohjois-Vietnamin ja Vietkongin niille asettamat ehdot.

Pohjois-Vietnamin uutistoimisto ilmoitti pääministerin ilmaisseen nämä ajatukset puheessaan maassa vierailevan pääministeri Josef Lenartin johtaman Tshekkoslovakian valtuuskunnan kunniaksi pidetyllä vastaanotolla Hanoissa. Tilaisuudessa oli läsnä myös Pohjois-Vietnamin presidentti Ho Tshi Minh.

Pitkässä puheessaan Pham totesi myös, ettei Yhdistyneillä kansakunnilla ole mitään oikeutta puuttua Vietnamin asioihin. — Tapansa mukaisesti Yhdysvallat yrittää jälleen käyttää maailmanjärjestöä välikappaleena hyökkäyspolitikassaan Vietnamissa, hän sanoi. Pääministeri tähdensi, ettei kukaan toivo rauhaa niin hartaasti kuin Vietnamin kansa, jonka maassa raivoaa sota.

Hän sanoi, että Yhdysvaltojen tarjouksiin ns. neuvotteluista ilman ennakkoehtoja liittyy todellisuudessa mielettömiä ehtoja, jotka loukkaavat Vietnamin kansan oikeuksia ja Pohjois-Vietnamin itsenäisyyttä ja riippumattomuutta.

New York. — Ulkoministeri Dean Rusk on pyytänyt Pohjois-Vietnamia saapumaan neuvottelupöydän ääreen koettelemaan Yhdysvaltojen uusimpien rauhanehdotusten vilpittömyyttä.

Hän sanoi Yhdysvaltojen olevan pettynyt sen johdosta, että Hanoi on torjunut ehdotukset, jotka Yhdysvaltain YKn päävaltuutettu Arthur Goldberg esitti viime viikolla.

Goldberg sanoi Yhdysvaltojen olevan valmis lopettamaan pommituslennot Pohjois-Vietnamiin jos Hanoi puolestaan lopettaa miesten ja aseiden soluttamisen etelään. Pohjois-Vietnam ja Kiina ovat nimittäneet ehdotuksia "petkutukseksi".

Pohjois-Vietnamin vesitalous- ja voimalaitosministeriö kiinnittää julkaisemassaan lausunnossa huomiota siihen, että kuluvan vuoden elosyyskuussa, jokien tulvimisaikana USAn ilmavoimat ovat pommittaneet Thanh Hoan maakunnassa Majoen patojärjestelmää. Nge Anin maakunnassa Lam-joen patoja ja Ha Tinhin maakunnassa La-joen patoja. USAn ilmavoimat pommittivat myös kastelulaitteita, kanavia ja patoja muissakin maakunnissa, mm Kam Lin patoa ja Ben vesiallasta Kuang Binhin maakunnassa.

Oshawan valtuuskunta Ottawassa GM:n lomautusten johdosta

Oshawa. — Pormestari Lyman Giffordin johdolla täältä lähetetty 5-henkinen valtuuskunta keskustelee liittohallituksen ministerien kanssa torstaina siitä kun General Motors-yhtiö pakkolomauttaa tässä kuussa 2,600 työläistä. Valtuuskunnan tarkoituksena on pyytää näille työttömiksi joutuville autotyöläisille etuoikeutta työpaikkojen hankinnassa.

Valtuuskunnan ottaa vastaan teollisuusministeri Charles Drury, työministeri John Nicholson ja miesvoimaministeri Jean Marchand.

Valaat hakeutuvat "sanatorioon"

Etelänapa-alueen jäät ovat valaille eräänlainen sanatorioalue. Tällaiseen johtopäätökseen on tullut Neuvostoliiton kalatalouden ja valtamerentutkimuksen instituutin tutkija Boris Zenkevitsh.

Valaiden muuton valtameren lämpimiltä alueilta kylmille tutkijat selittävät siten, että näiden imettäväisten on välttämätöntä puhdistautua lukuisista loisista. Uidessaan lumisessa vedessä, joka on melko lailla makeampaa kuin muu merivesi ja jonka lämpötila on alhainen, valaat pääsevät eroon pienistä, mutta vaarallisista vihollisistaan.

JUSSI KAARTINEN, Fort Williamista vastaa Katri ja John Salon haasteeseen $1.00.

MARY HAAPASAARI Swastika Eby'sta lahjoittaa $2.00 lehtiemme hyväksi ja haastaa seuraavat, Kerttu Winterin, Helmi Laitisen, Taimi Wiitalan, Helvi Saaren, kaikki Tarzwellista ja Fanny Koivulan Swastika—Ebystä.

EINO JA HELEN TIKKANEN, Beaver Lake Ont. vastaa $5.00 Bill Salmisen ja Matti Johnsonin haasteeseen, ja toivovat että kaikki Matti Myöhäiset vastaavat vielä haasteeseensa tai tekevät sen oma-aloitteisesti.

LEA JA NIILO TOIKKA, R. R. 2, Sudburysta vastaavat $3.00 Tili ja Vic Hännisen haasteeseen.

MATTI TORBACKA, South Porcupine'ista vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin, ja kehoittaa jokaista lehden lukijaa avustamaan vointinsa mukaan.

EINO RINTALA, Connaught Ont. vastaa Kalle Aholan haasteeseen $2.00 ja haastaa Toivo Laaksoa Port Arthurista.

VÄINÖ LAAKSONEN, South Porcupine'ista vastaa $5.00 Emil Hankilan haasteeseen ja toivoo että kaikki Lehtien lukijat avustaisivat lehtejämme että niiden ilmestyminen olisi turvattu.

J. HOLMSTEDT, R. R. 1 Whitefishista lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

VÄINÖ ROSTELA, Norembega Ont. lahjoittaa Vapauden haasterahastoon $5.00.

JACK LAKE, Ladysmith B.C.stä vastaa Victor Alton haasteeseen $1.00.

OIKAISU: Viimeviikkoisessa katsauksessa luki virheellisesti että Port Arthurin sekakuoro Kaiku ". . . haastaa pikku kulttuuriryhmän Echo orkesterin . . ." Sen tulee lukea: Port Arthurin sekakuoro Kaiku vastaa $25.00 saamaansa haasteeseen ja samalla haastamaton pikku kulttuuriryhmä ECHO orkesteri yhtyy puolestaan $5.00 lahjoituksella, että meidän sanavapaus olisi turvattu.

Tässä katsauksessa	$ 176.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	5,303.80
	5,479.80
Liekin lahjoitukset	739.50
Yhteensä	$6,219.30

NYT SAATAVANA

ÄÄNILEVYUUTUUS

SOITETAAN 45 RPM KIERTONOPEUDELLA

BSC 1011 A SAUNAJENKKA, Armas Lehtovaaran orkesteri Laulaa Reijo Lehtovaara

LETKAJENKKASIKERMÄ, Armas Lehtovaaran orkesteri (Letkiss Medley)

HINTA $1.75
(ynnä 5% myyntivero Ontariossa)
Postin kautta tilattuna — 10c postikuluja varten.

Lähettäkää tilauksenne heti, sillä tätä levyä on vain rajoitettu määrä.

TILATKAA OSOITTEELLA:

Vapaus Publishing Company Ltd.

P.O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Tohtori Endicott puhuu Don haalilla keskiviikkoiltana lokakuun 5 päivänä, kello 8 illalla.

Finlandia-kuoron tiistaiset harjoitukset on muutettu pidettäväksi keskiviikkoisin kello 8 illalla. — N.

Tanskan, Ruotsin ja Norjan EEC-jäsenyys

Strassburg. — Tanskan pääministeri Jens Otto Krag selosti viime viikolla Tanskan hallituksen asennetta Euroopan markkinakysymykseen, kun hän puhui Euroopan neuvoston istunnossa Strassbergissa.

Tanskan kauppaministerin Tyge Dahlgaardin ja talousministerin Ivar Nörgaardin lausuntojen jälkeen monet neuvoston jäsenet ovat melkein vakuuttuneita siitä, että Tanska, Ruotsi ja Norja liittyvät lähitulevaisuudessa EEC:hen.

Euroopan neuvoston entinen puheenjohtaja tanskalainen Per Federspiel sanoi maanantaina iltäpäivällä pitämässään puheessa, että EFTA-maiden olisi kohtuutonta odottaa EEC:hen liittymistä siksi kunnes Englanti on valmis tulemaan mukaan talousyhteisöön. Hän lisäsi, että jotkin EFTA-maat etenkin Tanska, joutuvat yhä suurempiin vaikeuksiin, koska yhä suurempi osa EEC:n kanssa käytävästä kaupasta menee sivu niiden suun. Ei ole mitään tervettä poliittista tai taloudellista syytä, jonka vuoksi muiden EFTA-maiden olisi odotettava määrättömän kauan Englannin ja Ranskan poliittisten erimielisyyksien selviämistä, hän sanoi.

Englannin entinen ulkoministeri Patrick Gordon Walker valitti maanantaina "vahvasti liioiteltuja tietoja" Pohjoismaiden aloitteesta EEC:n jäsenyyden suhteen. Hän sanoi, että nämä tiedot ovat todellisuudessa vailla perustaa, koska hänen käsittääkseen Pohjoismaat eivät tällä hetkellä voi tehdä tällaista aloitetta.

Ruotsissa 53 lehteä 100 asukasta kohti

Tukholma. — Ruotsissa myydään 100 asukasta kohden 53 päivälehteä, ilmenee englanninkielisestä kirjasesta "The Swedish Press", jonka on julkaissut toimittaja Anders Yngve Pers yhteistyössä Ruotsin inst'tuut:n ja Ruotsin sanomalehden julkaisijain yhdistyksen kanssa.

Ruotsin lehdistön historiaa käsittävässä osassa mainitaan, että Ruotsin ensimmäinen sanomalehti "Ordinarii Post Tijdender" alkoi ilmestyä vuonna 1645. Tämä lehti ilmestyy edelleen nimellä "Post och Inrikes Tidningar" Ruotsin ainoana virallisena lehtenä. Sen tulot menevät Ruotsin akatemialle.

Ruotsin lehdistön kokonaislevikki kasvoi huomattavasti toisen maailman sodan jälkeen vuosina 1945—65 peräti 44 pros. Levikki on kasvanut eniten Tukholmassa ilmestyvien lehtien osalta, mutta myös maaseutulehtien levikkiluvut ovat nousseet. Ruotsin lehtien kokonaislevikki on yli neljä miljoonaa kappaletta päivittäin ja tästä tulee maaseutulehtien osalle yli puolet.

Ruotsin sanomalehdentoimittajat ovat siirtyneet lehtityöhön mitä erilaisimmilta aloilta. Vielä joitakin vuosia sitten ei Ruotsissa ollut korkeakoulukursseja nimenomaan lehtimiehiä varten. Nykyään on sekä Tukholmassa että Göteborgissa vuoden kestävä sanomalehtikoulu korkeakoulutasolla. Nykyisin vain yksi kymmenestä lehtimiehestä on suorittanut akateemisen loppututkinnon.

— **ETELÄMANTEREELLA** on suuri määrä mineraaleja ,mm. kultaa ja timantteja, ilmoitti tunnettu neuvostoliittolainen napatutkija Jevgeni Tolstikov Moskovassa.

Tolstikovin artikkeli julkaistiin Pravdassa. Hän mainitsi, että kullan ja timanttien lisäksi Etelämantereella on berylliumia, kiillettä, vuorikristallia, grafiittia ja radioaktiivisia aineita. Artikkelissaan Tolstikov kommentoi Neuvostoliitossa äskettäin julkaistua Etelämantereen karttaa.

Asiamiesten ja Naisten Viirin tilaajien huomioon!

Naisten Viirin kustantaja, Työmies Society ilmoittaa, että lehden tilaushintoja on korotettu syyskuun 1 päivä.

Naisten Viirin uudet tilaushinnat Canadaan tilattuna ovat Canadan rahassa seuraavat:

1 vuosikerta $5.95
6 kuukautta $3.25

Tilauksia täällä vastaan ottavat Vapauden ja Liekin asiamiehet tai voi tilata osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

Box 69 Sudbury, Ont.

Vaikeat ajat edessä katoliselle kirkolla

Rooma. — Paavi Paavali VI sanoi viime viikolla, että katoliselle kirkolla on edessään vaikeat ajat ja kehoitti katolilaisia yksimielisyyteen "välttämättömissä asioissa".

Paavi esitti sanomansa 1,200 teologille osoittamassaan kirjeessä. Teologit ovat kokoontuneet Vatikaaniin kuusipäiväiseen konferenssiin tarkoituksenaan keskustella katolisen kirkon nykyisestä opetuksesta.

Teologit keskustelevat Vatikaanin kirkolliskokouksen äskettäisestä kirkon oppeja koskevasta määräyksestä, joka aiheutti erimielisyyksiä kirkon edistyksellisten ja vanhoillisten piirien välillä. Konferenssi pohtii mm. uskonnonvapautta, ekumeenisuutta, moraalia ja katolisen kirkon opetuksia Neitsyt Mariasta ja Kristuksen pyhästä luonnosta.

Paavi, joka täytti 69 vuotta maanantaina, tähdensi konferenssin merkitystä "tänä vakavana aikana, jolloin katolisen kirkon on sovelluttava käytännössä Vatikaanin kirkolliskokouksen päätöksiä". Hän sanoi, että "uskoville on näytettävä tie, jota kulkemalla he välttävät uskon perustaa jäytävät virheet".

Ahti Karjalainen vieraili Floridassa

Helsinki. — Suomen YK-valtuuskunnan johtaja, ulkoministeri Ahti Karjalainen vieraili viime sunnuntaina Floridassa. Hän esitti kahdessa Floridan radion suomenkielisessä lähetyksessä katsauksen Suomen viimeaikaiseen taloudelliseen ja sivistykselliseen kehitykseen. Lisäksi ministeri Karjalainen puhui Floridan Suomalais-Amerikkalaisen seuran kokouksessa ja suomalaisen ammattijärjestön illanvietossa.

Vierailumatkalle osallistuivat myös Suomen Washingtonin suurlähettiläs Olavi Munkki ja ulkoministeriön poliittisen osaston päällikkö, ministeri Osmo Orkomies.

Palkkasotureita värvätään Belgiassakin

Bryssel. — Sen jälkeen kun Ranskassa pidätettiin ryhmä palkkasotureita, joita koulutettiin Moise Tshomben käyttöön, on käynyt selville, että koko Belgia Antverpenista Liegeen saakka on yhtä laajaa palkkasotureiden värväysaluetta, kirjoittaa Drapeau Rouge-lehti.

Soir lehti puolestaan ilmoittaa, että Belgia on eräs värväystoiminnan pääkeskuksista. Värväystoimistoja on Brysselissä, Liegessä, Antverpenissa, Tournaissa ja Namurissa.

Soir kertoo, että Belgian alueella on lukuisia leirejä, joissa palkkasotureita valmennetaan ja koulutetaan ja joista heidät sitten lähetetään Ranskaan. Lehti osoittaa, että Afrikkaan, Jemeniin sekä muille alueille, missä palkkasoturit tukevat ase kädessä jotakin hallitusjärjestelmää, on jo lähetetty useita tuhansia miehiä.

Drapeau Rouge osoittaa Soirin artikkelia kommentoidessaan, että ellei palkkasotureiden leiriä olisi löydetty Ranskassa, ei heidän toimintaansa luultavasti olisi tullut ilmi, sillä "tästä toiminnasta ovat kiinnostuneet kolonialistiset piirit, joihin kuuluu määrätty määrä kansallisuudeltaan belgialaisia rahamiehiä."

Tehren työt leviää ja tekemättä soukistuu. (Lavia)

HENKILÖKOHTAINEN

JOULU- ja UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE

VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN

jotka ilmestyvät:

Lännen numero jouluk. 13 pnä
Itä-Canadan joulukuun 15 pnä

Teillä on erinomainen tilaisuus lähettää Vapauden välityksellä joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne ystävillenne ja tuttavillenne kautta maan.
Te voitte valita henkilökohtaisen, erikoiskehyksessä olevan tervehdyksen, joita on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia, kirjoittamalla nimenne ja osoitteenne valitsemaanne tervehdysmalliin. Lähettäkää se maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antakaa paikkakuntanne asiamiehelle.

HYVÄÄ JOULUA JA ONNEA UUDELLE VUODELLE

toivotamme kaikille tovereillemme ja ystävillemme!

(Nimi

(Osoite)

Hinta $3.00

Hauskaa Joulua ja Onnelista Uutta Vuotta

toivotamme kaikille ystävillemme!

(Nimi

(Osoite)

Hinta $2.00

Vapaus Publishing Company Limited

Box 69 Sudbury, Ont.

JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE

VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN

JOTKA ILMESTYVÄT SEURAAVASTI: LÄNNEN NUMERO JOULUK. 13 JA ITÄ-CANADAN NUMERO JOULUK. 15 PNÄ

Teillä on mainio tilaisuus **VAPAUDEN** joulunumerojen palstoilla toivottaa HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA ystävillenne ja tuttavillenne kautta Canadan. Tavallisten tervehdysten hinnat vaihtelevat 50 sentistä dollariin.

Erikoisesti suosittelemme kehyksessä julkaistavaa HENKILÖKOHTAISTA JOULU- ja UUDENVUODEN TERVEHDYSTÄ, joista asiamiehemme voi esitellä Teille useita eri malleja. Niitä on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia.

Kaikkien tervehdysten tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään joulukuun 5 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

Tietokoneaikakautena. Waterloon kasvava yliopisto Ontariossa suunnittelee $6,000,000 hintaista matematiikan ja tietokoneiden rakennusta (yllä), missä on 6 kerrosta ja lattiapinta-alaa 287,000 neliöjalkaa. Torontolaisen Webb Zerafa Menkes & Matthews-nimisen arkkitehtiliikkeen suunnitteleman rakennuksen tarkoituksena on kuvata ulkoasullaan tietokone-aikakautta. Kaksi alimmaista kerrosta on suunniteltu tietokonekeskukseksi. Ylemmissä kerroksissa on opettajien huoneet, opiskeluhuoneet, virastot, kirjasto jne. Rakennuksen pitäisi valmistua ensi vuoden loppupuolella ja siitä tulee tämän yliopiston näkyvin osa.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN

NUORIMIES 19—24 IKÄINEN kauppa-apulaiseksi kansallisesti tunnetun maaliyhtiön Port Arthurin haaraliikkeeseen. Hakemukset lähetettävä seuraavalla osoitteella: Glidden Co. Ltd., Box 865 Sudbury, Ont., Att'n Mr. Martti Männistö.
(27-29-1)

VUOKRATTAVANA

TYÖN PUISTOSSA 4- HUONEEN asunto, vesi ja sähkö. Halpa vuokra. Lähemmin: Työn Puiston talonmies, puhelin 673-0193.
(27-29-1)

Toivo Salminen

Ole hyvä ja selvitä asiasi 30 vuorokauden sisällä, pahempia seurauksia välttääksesi.

1 päivä lokakuuta 1966

ARVID VERKKONEN
143 Spruce St.,
Sudbury, Ont.
(1-4)

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LASIA JA KUVASTIMIA
IKKUNALASIA, HIOTTUA LASIA, LAMPÖLASEJA, KUVIOLASIA JA KUVASTIMIA.
Huonekalujen päällyslaseja leikataan kaiken kokoisia ja muotoisia.
Tuuliovien-, ikkunoiden- ja autojen lasituksia
DOMINION GLASS & PAINTS
SALES & SERVICE
136 Notre Dame Puh. 674-1981 Sudbury, Ont.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

KANSALLISESTI TUNNETTU MUSIIKKIMESTARIEN KOULU
• HAITARI • PIANO • KITARA • TEORIA
oppitunteja alkaville ja mestareille
HAITARI TAI KITARA VARATAAN 8 VIIKON ALKUKURSSILAISILLE
KARL PUKARA MUSIC STUDIOS
Pääopettajana Miss Iona Reed
131 PINE STREET PUH. 674-0024
12 täydellisesti koulutettua opettajaa
(22-1)

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Melody-orkesterin harjoitukset Finnish-haalilla maanantaina, lokakuun 3 pnä, klo 7.30. Tervetuloa entiset ja uudet soittajat.

Harvestibingo Finnish haalilla torstaina, lokakuun 6 pnä kello 7.30 illalla.

Sävel-kuoron syyskauden harjoitukset aloitetaan Finnish haalilla keskiviikkona, lokakuun 12 pnä kello 7.30. Entiset ja uudet laulajat tervetulleita.

Jehun hauska seurapelitilaisuus Beaver Laken haalilla lokakuun 5 pnä, kello 7.30 illala.

SAIRASLISTALLA

Elma Lahti, Hanmerista, Ont., on Sudburyn Memorial sairaalassa No 318 huoneessa. Hän voi vastaanottaa vieraita.

Nuori mies vahingonlaukauksen uhriksi

Läheltä Capreolia sunnuntaina löydetty miehen ruumis on tiistaina tunnistettu olevan 21-vuotias opiskelija Paul Fleury, Quebec Citystä.

Maakuntapoliisin Sudburyn osasto aikaisemmin uskoi miehen tehneen itsemurhan, mutta myöhemmin todennut hänen olevan oman vahingossa lauenneen aseensa uhrin.

Fleury oli kirjoittanut syyskuun alkupuolella Ottawan yliopiston taiteen tiedekuntaan mutta lähtenyt 15 pv.

Viimeviikon torstaina mies, joka oli antanut nimen Claude Blais, oli ostanut hevosen Blezard Valleyn farmilta. Hänen uskotaan olleen Fleuryn.

Kahdet henkilöllisyystodisteet vaikeuttivat miehen henkilöllisyyden selville saamista mutta hänen sukulaisensa olivat tiistaina tunnistamassa hänet.

Arenaa vastaan korvausvaatimus

Sudburyn arenan komissioni on saanut tiedonannon, että sitä vastaan mahdollisesti tullaan nostamaan 55,000 dollarin korvausvaatimus.

Komissionin kokouksessa tiistaina luettiin kirje, jossa George Furchner esittää syytöksensä selittäen pudonneensa rapuissa Gray kadun puolella rakennusta, ollessaan Kiwanis Sportsman näytöksessä arenalla huhtikuussa 1963.

Hän sanoo saaneensa kyynärpään, kylkiluiden ja lantion murtumia sekä jälkiseurauksena veren hyytymiä, jotka ovat aiheuttaneet sydänkohtauksia.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

NYT FORDILTA
uusien aatosten uusi aalto
V. 1967
POIKETKAA KATSOMASSA

Fordit nyt varustettu 2 vuoden/24,000 mailin takauksella koko autoon ja 5 vuoden/50,000 mailin takauksella voimaosiin.

Sulo Heino

Elmer Pulkkinen

Suomalaiset myyjämme mielellään palvelee Teitä
McLEOD MOTORS
PUHELIN 673-9501
65 Larch St. Sudbury
(27-29-1-4)

Kansalliskaartilaisia tuotu estämään San Franciscon mellakoita

San Francisco. — 2,000 miestä käsittävät kansalliskaartin etujoukot saapuivat tänne keskiviikkona, sen jälkeen kun väkivaltaisuudet alkoivat uudestaan rodullisen jännittyneisyyden vallassa olevassa neekerien asumassa kaupunginosassa. Kaartilaiset järjestävät päämajansa Candlestick Parkin pesäpallo stadiumille.

Uudet häiriötapaukset olivat Hunter's Point ja Bayview alueilla missä mellakointi riehui seitsemän tuntia tiistai-iltana sen jälkeen kun valkoihoinen poliisi ampui kuoliaaksi erään teini-ikäisen neekerin.

Kaksi palopommia heitettiin erästä autoa kohti lähellä Bayviewn Community Centeriä keskiviikkona kun taas harvinainen "helleaalto" kärjisti tilanteen rauhattomaksi.

Lukuisia poliiseja hälytettiin Mission Dolores Parkiin, joka on Mission korkeakoulun lähiyhteydessä, kun noin 200 neekerinuorukaista lähti muistopatsasta kohti, minkä ympärille oli kerääntynyt 75 valkoihoista nuorukaista syömään eväitään.

Poliisit muodostivat ketjun kahden ryhmän väliin. Valkoihoiset nuorukaiset ottivat vyönsä käsille ja kokoilivat kiviä, odottaessaan hyökkäystä.

Aikaisemmin kivitettiin kuorma-autoja niitten mennessä Fillmoren alueen läpi. Sanomalehtitelineitä heiteltiin pitkin katuja.

Tiistai-iltaiset väkivaltaisuudet päättyivät kun 51 henkilöä vangittiin, 43 aikuista ja kahdeksan alaikäistä. Heitä vastaan nostettiin erilaisia syytteitä, kuten esimerkiksi rauhan häiritsemisestä. Yksitoista henkilöä joutui hakemaan lääkärinapua saamiinsa vammoihin, mukaanlukien eräs television kameramies, joka sai heitetyn tiilen päin kasvojaan.

Poliisien arvioiden mukaan noin 4,000 nuorta osallistui tähän mielenosoitukseen.

Sudburysta tuomio Oslerin kannalle

Mine-Mill union kansallinen presidentti Ken Smith esitti keskiviikkoiltana voimakkaan vastalauseen niistä mielipideilmaisuista, mitä teräsunion asioita usein ajanut torontolainen lakimies John Osler esitti alkuviikolla Ottawassa pidetyssä ammattiyhdistysliikkeen konferenssissa sikäli, että estetuomioiden käytön lopettamisvaatimuksen asemesta olisi ryhdyttävä pyytämään vissejä rajoituksia estetuomioiden käyttöön.

"Ilmaisen tyrmistyneisyyteni ja ihmettelyni kannanilmaisusta, jonka mukaan tulisi lieventää ammattiyhdistysliikkeen kantaa estetuomioiden käyttöön nähden", sanoo mr. Smith CLCn presidentti Claude Jodoinille ja autotyöläisten union johtajalle George Burtille lähettämässään sähkeessä.

Terästyöläisten union Canadan johtaja William Mahoney ja mr. Osler ilmaisivat Ottawan konferenssissa mielipiteen, että estetuomioiden käytön lopettamisvaatimuksesta olisi luovuttava ja sen sijaan vaadittava muutoksia, jotka vähentävät estetuomioiden käyttöä.

Mr. Smith sanoi, että mr. Mahoneyn ja mr. Oslerin asenne tässä asiassa pettää täydellisesti Tilcon lakkovahdinnasta tuomittujen miesten asian.

Likaviemärikysymys esillä Ramsay järven alueella

Rakennuslupahakemus on herättänyt kysymyksen jätevesien kontrolloimisesta Ramsay järven eteläpuolella Laurentian yliopistolta itään olevalla alueella terveyssäädöksiä tyydyttävällä tavalla.

Sudburyn suunnittelulautakunta on tiistai-iltana päättänyt muuttaa aluesäädökset koskien tätä erikoisaluetta, jossa ei ole vesi, eikä viemäripalvelua eikä todennäköisesti vielä vuosiin tule olemaankaan.

Terveysvirkailijat vaativat, että kentän, johon jätevesisäiliöön liittyvät viemäriputket ovat asennetut on oltava 150 jalkaa Ramsay järven rantaviivasta, siis 50 jalkaa kauempana kuin aikaisemmin on vaadittu, syystä että järvestä otetaan kaupungin käyttövesi.

Maailmanpankki nostaa korkoa

Washington. — *Maailmanpankin* presidentti George Woods vihjaisi että pankki tulee ehkä olemaan pakotettu nostamaan jäsenmaille myönnettävien lainojen korkoa.

Puheessaan Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston kokouksen avajaisissa Washingtonissa Woods sanoi, että kireä rahatilanne vaikeuttaa jo nyt pankin mahdollisuuksia hankkia pääomamarkkinoilta varoja edelleen lainausta varten.

Helmikuussa Maailmanpankki nosti lainakoron kuuteen prosenttiin, ja Woods sanoi, että uudesta korotuksesta ryhdyttänee keskustelemaan lähiaikoina.

Intialaisia yli 500 miljoonaa

Delhi. — Intian väkiluku on ylittänyt 500 miljoonaa. Intian valtion sunnittelukomissio ilmoitti Intian neljättä viisivuotissuunitelmaa koskevassa selonteossa vuoden alussa, että Intian väkiluku nousee tänä vuonna yli miljoonalla asukkaalla kuukaudessa ja on 1. heinäkuussa noin 498,900,000.

Komission virkailijat uskovat, että väkiluvun on elokuun alussa täytynyt ohittaa 500 miljoonan rajan. Intia on Kiinan jälkeen maailman väkirikkain maa. Kiinassa on yleisen käsityksen mukaan runsaasti yli 700 miljoonaa asukasta.

Koska syntyvyyden nousu uhkaa tehdä tyhjäksi taloudelliset edistysaskeleet, on Intian hallitus melkein nelinkertaistanut perhesuunnitteluohjelmiin määrätyt varat viideksi vuodeksi eteenpäin. Intian väestönlaskuviranomaiset varoittivat kuitenkin vähän aikaa sitten, että tilanne huononee vielä nykyisestään, ennen kuin perhesuunnitteluohjelmien tulokset vaikuttavat. Intialaisten keskimääräinen elinikä, joka on vuodesta 1945 noussut 32 vuodesta 45 vuoteen, on vuonna 1980 todennäköisesti 60 vuotta, kertovat viranomaiset.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

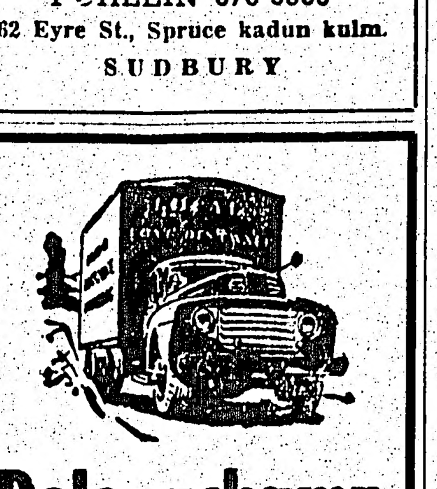

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Tilatkaa Vapaus!

Sisältörikas ja hieno julkaisu
"UUSI NAINEN"
Irtonumeroita saatavana kirjakaupastamme seuraavat:
Touko- ja heinäkuun numerot
Irtonumeron hinta 60c
Tilatkaa ja tutustukaa "Uusi Nainen"-julkaisuun!
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69, SUDBURY, ONT.

HARVESTI BINGO
FINNISH-HAALILLA
Torstaina, lokak. 6 pnä, klo 7.30 ill.
Suuri monipuolinen valikoima maantuotteita ym.
TERVETULOA VIETTÄMÄÄN HAUSKA ILTA

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Pakastaminen, nykyajan säilöntäkeino

Niin kauan kuin elintarvikkeita on jouduttu säilyttämään pitkiä aikoja, on pulmana ollut, miten niiden laatu pystyttäisiin pitämään tuoreen veroisena. Tähän mennessä ei kotioloissa ole keksitty parempaa säilöntämuotoa kuin pakastaminen. Keino ei ole uusi, sillä jo ennenmuinoin maapallon kylmissä osissa elävät kansat olivat tottuneet jäädyttämään ruokiaan talven pakkasissa. Uutta on se, että pystymme keinotekoisesti saamaan aikaan niin alhaisen lämpötilan johonkin suljettuun tilaan, että ruoka-aineet tässä tilassa jäätyvät ja säilyttävät tuoreutensa.

Elintarvikkeiden pilaantumisiin vaikuttavat pieneliöt ja elintarvikkeissa itsessään olevat käyteaineet Näiden toiminta on saatava estetyksi. Kun tuote jäätyy, eivät siinä olevat bakteerit ja muut pieneliöt kuole, vaan niiden toiminta lakkaa. Tuotteen sulaessa heräävät nämä jälleen henkiin ja jatkavat hävitystoimintaansa. Siksi ei sulanutta tuotetta pitäisi koskaan jäädyttää uudelleen, ellei sitä kuumenneta perusteellisesti välillä. Tämä koskee myöskin valmiina ostettuja pakasteita.

Jos pakastesäiliö hankitaan ei sen käytössä pidä rajoittua vain marjojen ja vihannesten säilöntään, vaan on muistettava, että ruokiakin voi valmistaa suurempia määriä kerralla ja pakastaa niitä sopivin suuruisissa annoksissa, sekä että leipominen voidaan jättää vain kerran kuussa tai kahdessa suoritettavaksi. Pienenä erikoisuutena kannattaa mainita, että myöskin saunavihtoja voi pakastaa, niin että tuoreilla vihdoilla voi kylpeä vaikka jouluaattona.

Pakastettavien puutarhatuotteiden täytyy olla ensiluokkaisia. Ne tulee pakastaa heti poimimisen jälkeen. Turhaa on enää pakastaa torilta ostettuja, lakastuneita vihanneksia ja marjoja. Mutta kotipuutarhan tuotteista saadaan oivallisia pakasteita. Vihannekset täytyy ennen pakastamista kiehauttaa ja jäähdyttää hyvin. Marjoille riittää, jos niiden päälle kaadetaan keitetty ja jäähdytetty sokeriliemi tai marjakerroksien väliin ripotellaan sokeria. Tomaatti ja omena ovat niitä harvoja kotipuutarhan tuotteita, joita ei sellaisenaan voida pakastaa. Ne pitää siis ennen pakastamista pusertaa soseeksi tai mehuksi.

Pakastettavat tuotteet täytyy suojata hyvin ilman haitallisia vaikutuksia vastaan, Muovi ja pakastekelmu sekä levyinä että pusseina sopivat hyvin tähän tarkoitukseen. Päällisuojuksina voidaan käyttää paksua paperia tai pahvirasioita. Muovirasiat ovat myös kelvollisia päällysteitä, mutta valitettavasti kovin kalliita.

Ken on harkinnut ostaa pakastesäiliön, tekee viisaasti, jos samalla hankkii tarkat tiedot sen hoidosta ja kaikista niistä mahdollisuuksista, joita pakastesäiliön omistaminen suo. Syytä on muistaa, että vaikka pakastaminen on ihanteellisin säilöntämuoto, ei se koskaan paranna tuotteen laatua, vaan säilyttää sen juuri samanlaisena kuin se oli pakastamishetkenä.

Ajopuista antiikkia

Puu on luonnostaan kaunista ja siksi monessa talossa ovet ja muut puuosat vain lakataan täten puun pinnan päästessä oikeuksiinsa. On myöskin henkilöitä, jotka mielellään luonnossa liikkuessaan keräävät kaikenlaisia juurakoita tai ajopuita, joista muovailevat tai vain katkovat luonnon valmiiksi kasvattamia koristeita koteihinsa tai tekevätpä vielä puutarhakalustojakin.

Tällaiset ajopuut saa kauniin valkoisiksi seuraavaa menetelmää käyttäen:

Kylpyammeeseen lasketaan haaleaa vettä ja jotakin valkuaisainetta. Ajopuut upotetaan siihen ja annetaan olla ainakin vuorokausi, mutta mitä kauemmin ne ovat tässä vedessä, sen valkoisemmaksi ne tulevat. Sen jälkeen puut saavat olla auringossa kaksi tai kolme viikkoa, että ne kuivavat läpikotaisin.

Jos haluaa värjätä näitä ajopuita, niin kylpyamme täytetään lämpimällä vedellä ja siihen lisätään ruokaväriä ja tähän seokseen laitetaan ehdottomasti kuivat puut.

Myöskin näitä puita voi värjätä siten, että kylpyamme täytetään lämpimällä vedellä ja pinnalle suihkutetaan värillistä maalia suoraan suihkupullosta ja upotetaan puut heti veteen. Väri tarttuu kauniina täplinä puun pintaan. Tarkoitukseen voi käyttää kultaa, hopeaa tai muita värejä.

Valkoisia krimiturkkeja luvassa

Samarkandin tutkimusinstituutin työntekijät ovat useita vuosia kestäneen valinnan jälkeen saaneet aikaan valkoisia karakullampaita. Tuhatpäisen uutta rotua edustavan lauman "isänä" on ollut valkoinen Keski-Aasian aroilta tuotu ei karakulrotua oleva pässi.

Neuvostoasiantuntijat ovat onnistuneet laajentamaan huomattavasti karakullampaiden värivalikoimaa. Karakumin autiomaassa on kehitetty hopeasävyisten lampaiden laji ja lähellä Buharaa sijaitsevalla koeasemalla on saatu lampaisiin punertavia ja sinertäviä sävyjä. Eräs viimeisistä karakul-tyypeistä, joka on saanut nimekseen Erik-Gjul muistuttaa väriltään juuri avautunutta aprikoosinkukkaa.

*

Yksi Helsingin kansainvälisten messujen ihmeellisyyksistä oli punainen lammas, jonka siskoja ja veljiä on maailmassa ainoastaan seitsemän. Tämä lammas esiintyi messuilla Norjan osastolla.

Pieniä neuvoja

Neilikka kestää viikkokaupalla maljakossa, jos veden asemesta laittaa siihen sitruunasoodaa.

* * *

Puvun tai hiusten koristeena kestää tuore kukka kauemmin, jos varren sivelee lakalla.

* * *

Kauniin punaisia pihlajan marjanoksia voi säilöä talveksi näin: Oksa, jonka pinnalla ei saa olla vähääkään kosteutta, kastellaan sulaan prafiiniin pariksi, kolmeksi sekunniksi, liika parafiini ravistetaan pois. Säilyvät kauniin värisinä talven yli. Kauniit haavanoksat sopivat myös maljakkoon saatuaan saman käsittelyn.

* * *

Savimaljakossa monet kukat näyttävät kauniilta. Lasittamaton maljakko jättää kuitenkin ikävännäköisen jäljen liinalle ja pöydälle. Sulatetulla parafiinilla sivelemällä saa sen sisäpinnan kuitenkin vettä läpäisemättömäksi. Laimentamaton vesilasi ajaa saman asian.

Astukaa CHRYSLERIN ihmemaailmaan!
1967
Plymouth Fury, Plymouth Valiant ja Plymouth Belvedere autot
NYT NÄHTÄVÄNÄ!
Chrysler autoyhtiö on tehnyt kaikkensa että Plymouth autot tulisivat yhä suosituimmiksi niiden etuisuuksien ja uutuuksien avulla, todella innostutatvia autoilijoille.
Suomalaiset myymämiehemme mielellään palvelee teitä
KAHVITARJOILU AVAUSPÄIVINÄ
LAURENTIAN MOTORS
CHRYSLER — PLYMOUTH — FARGO-TROKEJA
1221 KINGSWAY SUDBURY